

II

(Informācija)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

EIROPAS KOMISIJA

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai

(2014/C 249/01)

SATURS

1.	IEVADS	3
2.	PAMATNOSTĀDŅU DARBĪBAS JOMA	5
2.1.	Nozaru tvērums	5
2.2.	Materiālā piemērošanas joma – jēdziens “grūtībās nonācis uzņēmums”	6
2.3.	Glābšanas atbalsts, pārstrukturēšanas atbalsts un pārstrukturēšanas pagaidu atbalsts	7
2.4.	Atbalsts pārstrukturēšanas sociālo izmaksu segšanai	7
3.	SADERĪBA AR IEKŠĒJO TIRGU	8
3.1.	Ieguldījums kopīgu interešu mērķa sasniegšanā	9
3.1.1.	Sociālo grūtību vai tirgus nepilnības pierādīšana	9
3.1.2.	Pārstrukturēšanas plāns un ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana	10
3.2.	Valsts iejaukšanās nepieciešamība	11
3.3.	Piemērotība	11
3.3.1.	Glābšanas atbalsts	11
3.3.2.	Pārstrukturēšanas atbalsts	12
3.4.	Stimulējošā iedarbība	12
3.5.	Atbalsta samērīgums/līdz minimumam ierobežots atbalsts	12
3.5.1.	Glābšanas atbalsts	12
3.5.2.	Pārstrukturēšanas atbalsts	12
3.6.	Negatīvā ietekme	14
3.6.1.	Princips “vienreiz un pēdējoreiz”	14
3.6.2.	Konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumi	15
3.6.3.	Iepriekšēja nelikumīga atbalsta saņēmēji	17
3.6.4.	Atbalsta apstiprināšanas īpašie nosacījumi	18
3.7.	Pārredzamība	18
4.	PĀRSTRUKTURĒŠANAS ATBALSTS ATBALSTĀMAJOS APGABALOS	18
5.	ATBALSTS GRŪTĪBĀS NONĀKUŠIEM VTNP SNIEDZĒJIEM	19

6.	ATBALSTA SHĒMAS NELIELIEM ATBALSTA APJOMIEM UN SAŅĒMĒJIEM	20
6.1.	Vispārīgie nosacījumi	20
6.2.	Kopīgu interešu mērķis	20
6.3.	Piemērotība	21
6.4.	Atbalsta samērīgums/līdz minimumam ierobežots atbalsts	21
6.5.	Negatīvā ietekme	21
6.6.	Pārstrukturēšanas pagaidu atbalsts	22
6.7.	Ilgums un novērtēšana	22
7.	PROCEDŪRAS	23
7.1.	Glābšanas atbalsta paātrinātā procedūra	23
7.2.	Procedūras attiecībā uz pārstrukturēšanas plāniem	23
7.2.1.	Pārstrukturēšanas plāna īstenošana	23
7.2.2.	Pārstrukturēšanas plāna grozījumi	23
7.2.3.	Nepieciešamība paziņot Komisijai par atbalstu, ko saņēmējam piešķir pārstrukturēšanas periodā	24
8.	ZIŅOJUMU SNIEGŠANA UN UZRAUDZĪBA	24
9.	ATTIECĪGIE PASĀKUMI SASKAŅĀ AR LESD 108. PANTA 1. PUNKTU	24
10.	PIEMĒROŠANAS DATUMS UN ILGUMS	25

1. IEVADS

1. Komisija šajās pamatnostādņēs ir izklāstījusi nosacījumus, saskaņā ar kuriem valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu.
2. Komisija savas sākotnējās pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ⁽¹⁾ pieņēma 1994. gadā. 1997. gadā Komisija pievienoja īpašus noteikumus par lauksaimniecību ⁽²⁾. Grozīta pamatnostādņu versija tika pieņemta 1999. gadā ⁽³⁾. 2004. gadā Komisija pieņēma jaunas pamatnostādnes ⁽⁴⁾, kuru spēkā esība vispirms tika pagarināta līdz 2012. gada 9. oktobrim ⁽⁵⁾ un pēc tam – līdz to aizstāšanai ar jauniem noteikumiem ⁽⁶⁾ saskaņā ar reformu programmu, kas ietverta Komisijas 2012. gada 8. maija Paziņojumā par ES valsts atbalsta modernizāciju ⁽⁷⁾.
3. Minētajā paziņojumā Komisija izvirzīja trīs valsts atbalsta kontroles modernizācijas mērķus:
 - a) veicināt ilgtspējīgu, viedu un iekļaujošu izaugsmi konkurētspējīgā iekšējā tirgū;
 - b) Komisijas *ex ante* pārbaudes mērķtiecīgi vērst uz lietām, kurām ir vislielākā ietekme uz iekšējo tirgu, vienlaikus stiprinot dalībvalstu sadarbību valsts atbalsta noteikumu izpildē;
 - c) vienkāršot noteikumus un paātrināt lēmumu pieņemšanas procesu.
4. Minētajā paziņojumā bija pausts aicinājums izmantot kopīgu pieeju dažādu pamatnostādņu un regulējuma pārskatīšanā, lai stiprinātu iekšējo tirgu, palielinātu valsts izdevumu efektivitāti, valsts atbalstu labāk izmantojot kopīgu interešu mērķu sasniegšanai un rūpīgāk pārbaudot stimulējošo ietekmi, ierobežotu atbalstu līdz minimumam un novērstu atbalsta iespējamo negatīvo ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību.
5. Komisija pamatnostādnes par grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanu un pārstrukturēšanu ir pārskatījusi, balstoties uz savu pieredzi esošo noteikumu piemērošanā un ievērojot iepriekš minēto kopīgo pieeju. Pārskatīšanā ņemta vērā arī Komisijas pieņemtā stratēģija “Eiropa 2020” ⁽⁸⁾ un tas, ka valsts atbalsta negatīva ietekme varētu būt pretrunā nepieciešamībai veicināt produktivitāti un izaugsmi, saglabāt vienlīdzīgas iespējas uzņēmumiem un apkarot valsts protekcionismu.
6. Glābšanas un pārstrukturēšanas atbalsts ir viens no visvairāk kropļojošiem valsts atbalsta veidiem. Ir skaidri pierādījies, ka veiksmīgo ekonomikas nozaru produktivitātes izaugsme notiek nevis tāpēc, ka visi uzņēmumi, kas darbojas tirgū, kļūst produktīvāki, bet gan tāpēc, ka efektīvākie un tehnoloģiski attīstītākie uzņēmumi aug uz to uzņēmumu rēķina, kuri ir mazāk efektīvi vai kuru produkti ir novecojuši. Mazāk efektīvu uzņēmumu iziešana no tirgus ļauj to efektīvākajiem konkurentiem augt, un to aktīvi atgriežas tirgū, kur tos var izmantot produktīvāk. Glābšanas un pārstrukturēšanas atbalsts, iejaucoties šajā procesā, var ievērojami palēnināt ekonomikas izaugsmi attiecīgajās nozarēs.

⁽¹⁾ Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 368, 23.12.1994., 12. lpp.).

⁽²⁾ Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 283, 19.9.1997., 2. lpp.).

⁽³⁾ Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 288, 9.10.1999., 2. lpp.).

⁽⁴⁾ Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.).

⁽⁵⁾ Komisijas paziņojums par darbības termiņa pagarināšanu attiecībā uz Kopienas pamatnostādņēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 156, 9.7.2009., 3. lpp.).

⁽⁶⁾ Komisijas paziņojums par darbības termiņa pagarināšanu 2004. gada 1. oktobra Kopienas pamatnostādņēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 296, 2.10.2012., 3. lpp.).

⁽⁷⁾ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “ES valsts atbalsta modernizācija (VAM)”, COM(2012) 209 final.

⁽⁸⁾ Komisijas paziņojums “Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei”, COM(2010) 2020 galīgā redakcija.

7. Ja neveiksmīga uzņēmuma atsevišķas daļas būtībā paliek dzīvotspējīgas, uzņēmums var veikt pārstrukturēšanu, kā rezultātā tas atsakās no konkrētām strukturāli zaudējumus radošām darbībām, un var pārorganizēt paliekošās darbības uz tādiem pamatiem, kas paver pamatotas ilgtermiņa dzīvotspējas izredzes. Šādu pārstrukturēšanu parasti būtu jāvar veikt bez valsts atbalsta, vienojoties ar kreditoriem vai izmantojot maksātnespējas vai reorganizācijas procedūras. Mūsdienīgiem maksātnespējas tiesību aktiem būtu jāpalīdz spēcīgiem uzņēmumiem izdzīvot, jāpalīdz saglabāt darbvietas, jāpalīdz piegādātājiem paturēt savus klientus un īpašniekiem – nezaudēt dzīvotspējīgo uzņēmumu vērtību⁽⁹⁾. Maksātnespējas procedūras var arī atgriezt dzīvotspējīgu uzņēmumu tirgū, ja trešās personas iegādājas šo uzņēmumu tā darbības turpināšanai vai iegādājas tā ražošanas līdzekļus.
8. Tātad uzņēmumiem būtu jābūt tiesīgiem saņemt valsts atbalstu tikai tad, kad tie ir izmēluši visus tirgus risinājumus, un ja šāds atbalsts ir nepieciešams skaidri noteikta kopīgu interešu mērķa sasniegšanai. Uzņēmumiem būtu jāļauj saņemt atbalstu saskaņā ar šīm pamatnostādņēm tikai vienu reizi desmit gados (princips “vienreiz un pēdējoreiz”).
9. Vēl viena problēma ir valsts atbalsta radītais bezrūpīgas rīcības risks. Ja uzņēmumi ļaunprātīgi izmanto šo atbalstu, tie varētu tikt glābti, tie var aizrauties ar pārāk riskantām un neilgtspējīgām darbībām stratēģijām. Turklāt izredzes saņemt glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu var konkrētām uzņēmumiem mākslīgi samazināt tā kapitāla izmaksas, radot tam nepamatotas konkurences priekšrocības tirgū.
10. Valsts atbalsts grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai var arī negatīvi ietekmēt iekšējo tirgu, netaisnīgā apmērā novirzot uz citām dalībvalstīm strukturālo pielāgojumu slogu un saistītās sociālās un ekonomiskās problēmas. Tas jau pats par sevi nav vēlamā un turklāt var izraisīt izšķērdīgu subsidēšanas sacensību starp dalībvalstīm. Šāds atbalsts var arī radīt šķēršļus ieiešanai tirgū un mazināt stimulus pārrobežu darbībām pretēji iekšējā tirgus mērķiem.
11. Tāpēc ir svarīgi nodrošināt, ka atbalsts tiek pieļauts vienīgi ar nosacījumiem, kas ierobežo iespējamo kaitīgo ietekmi un veicina valsts izdevumu efektivitāti. Attiecībā uz pārstrukturēšanas atbalstu prasības par dzīvotspējas atjaunošanu, pašu ieguldījumu un pasākumiem konkurences kropļojumu ierobežošanai ir pierādījušas savu nozīmi šāda atbalsta iespējamās kaitīgās ietekmes mazināšanā. Šīs prasības ir joprojām piemērojamas šo pamatnostādņu kontekstā, ar nepieciešamajiem pielāgojumiem, lai ņemtu vērā Komisijas jaunāko pieredzi. Ir ieviesta sloga sadalē koncepcija, tostarp ar mērķi efektīvāk risināt bezrūpīgas rīcības problēmu. Glābšanas atbalsta un pārstrukturēšanas pagaidu atbalsta gadījumā iespējamo kaitīgo ietekmi mazina ierobežojumi attiecībā uz atbalsta ilgumu un veidu.
12. Ja atbalsts izpaužas kā likviditātes atbalsts, kuram ir ierobežots apjoms un ilgums, bažas par tā iespējamo kaitīgo ietekmi ir daudz mazākas, tāpēc to var apstiprināt ar mazāk stingriem nosacījumiem. Lai gan šādu atbalstu principā varētu izmantot, lai atbalstītu visu pārstrukturēšanas procesu, glābšanas atbalsta perioda ierobežojums līdz sešiem mēnešiem nozīmē, ka praksē tas reti ir iespējams, un glābšanas atbalstam parasti seko pārstrukturēšanas atbalsts.
13. Lai mudinātu izmantot mazāk kropļojošus atbalsta veidus, šajās pamatnostādņēs ieviests jauns jēdziens “pārstrukturēšanas pagaidu atbalsts”. Tāpat kā glābšanas atbalsts, arī pārstrukturēšanas pagaidu atbalsts var izpausties vienīgi kā likviditātes atbalsts, kuram ir ierobežots apjoms un ilgums. Tomēr, lai ar to varētu atbalstīt visu pārstrukturēšanas procesu, maksimālais pārstrukturēšanas pagaidu atbalsta ilgums ir 18 mēneši. Pārstrukturēšanas pagaidu atbalstu var piešķirt vienīgi MVU⁽¹⁰⁾ un nelieliem valsts uzņēmumiem⁽¹¹⁾, kuriem ir lielākas grūtības nodrošināt likviditāti nekā lieliem uzņēmumiem.

⁽⁹⁾ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai “Jauna Eiropas pieeja neveiksmīgai uzņēmējdarbībai un maksātnespējai”, COM(2012) 742 final. Skatīt arī Komisijas 2014. gada 12. marta ieteikumu par jaunu pieeju neveiksmīgai darbībai un maksātnespējai, C(2014) 1500 final, un jo īpaši tā 12. apsvērumu.

⁽¹⁰⁾ Šajās pamatnostādņēs jēdzienu “MVU”, “mazs uzņēmums” un “vidējs uzņēmums” nozīmi atbilst tai, kas noteikta Komisijas 2003. gada 6. maija lēmumā 2003/361/EK par mikro, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.), un “liels uzņēmums” ir uzņēmums, kas nav MVU.

⁽¹¹⁾ Šajās pamatnostādņēs nolūkā novērst diskrimināciju starp publiskā un privātā īpašumā esošiem uzņēmumiem “nelieli valsts uzņēmumi” ir saimnieciskās darbības vienības ar neatkarīgas lēmšanas pilnvarām, kas kvalificētos kā mazi vai vidēji uzņēmumi saskaņā ar lēmumu 2003/361/EK, izņemot to, ka 25 % vai vairāk no to kapitāla vai balsstiesībām tieši vai netieši ir kopā vai atsevišķi kontrolē viena vai vairākas publiskās struktūras.

14. Ja šīs pamatnostādnes attiecas uz atbalstu grūtībās nonākušiem vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu (VTNP) sniedzējiem, novērtējums jāveic saskaņā ar pamatnostādņu standartprincipiem. Tomēr vajadzības gadījumā konkrētā minēto principu piemērošana jāpielāgo, ņemot vērā VTNP konkrētās īpatnības un jo īpaši nepieciešamību nodrošināt pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību saskaņā ar Līguma 106. panta 2. punktu.
15. Komisijas Rīcības plānā konkurētspējīgai un ilgtspējīgai tērauda rūpniecībai Eiropā⁽¹²⁾ ("Rīcības plāns tērauda rūpniecībai") noteiktas vairākas darbības, kuru mērķis ir veicināt spēcīgu un konkurētspējīgu tērauda nozari. Rīcības plānā tērauda rūpniecībai apzinātas arī vairākas jomas, kurās valsts atbalsts uzņēmumiem tērauda nozarē ir pieejams saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem. Tomēr pašreizējos būtiska jaudas pārpalikuma apstākļos Eiropā un pasaulē⁽¹³⁾ valsts atbalsts grūtībās nonākušu tērauda nozares uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai nav attaisnojams. Tāpēc tērauda nozare būtu jāizslēdz no šo pamatnostādņu darbības jomas.
16. Padomes Lēmumā 2010/787/ES⁽¹⁴⁾ ir paredzēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem nekonkurētspējīgiem ražotājiem ogļrūpniecības nozarē līdz 2027. gadam var piešķirt darbības, sociālo un vides aizsardzības atbalstu⁽¹⁵⁾. Pašreizējie noteikumi aizstāj iepriekšējos nozares noteikumus, kuri tika piemēroti no 2002. gada līdz 2010. gadam⁽¹⁶⁾ un no 1993. gada līdz 2002. gadam⁽¹⁷⁾ un ar kuriem tika veicināta ogļrūpniecības nozarē strādājošu nekonkurētspējīgu uzņēmumu pārstrukturēšana. Tā rezultātā, un ņemot vērā joprojām pastāvošo nepieciešamību nodrošināt atbalstu Savienības ogļrūpniecības strukturālajiem pielāgojumiem, pašreizējie noteikumi ir stingrāki nekā iepriekšējie un prasa pilnībā pārtraukt atbalstāmo ogļrūpniecības ražotņu darbību un to produkcijas pārdošanu un nekonkurētspējīgās ražotnes neatgriezeniski slēgt vēlākais līdz 2018. gada 31. decembrim. Saskaņā ar minētajiem noteikumiem vairākas dalībvalstis ir pieņēmušas un pašlaik ievieš plānus, kuru mērķis ir neatgriezeniski slēgt grūtībās nonākušas ogļraktuves, ko ekspluatē šīs nozares uzņēmumi⁽¹⁸⁾. Tāpēc ogļrūpniecības nozare būtu jāizslēdz no šo pamatnostādņu darbības jomas.
17. Komisijas pieredze ar finanšu iestāžu glābšanu un pārstrukturēšanu finanšu un ekonomikas krīzes situācijā ir pierādījusi, ka īpaši noteikumi, kas piemērojami finanšu nozarei, var būt lietderīgi, ņemot vērā finanšu iestāžu un finanšu tirgu konkrētās īpatnības. Tāpēc uzņēmumi, uz kuriem attiecas speciāli noteikumi, ko piemēro finanšu nozarē, ir izslēgti no šo pamatnostādņu darbības jomas.

2. PAMATNOSTĀDŅU DARBĪBAS JOMA

2.1. Nozaru tvērumi

18. Komisija šīs pamatnostādnes piemēro atbalstam visiem grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, izņemot ogļrūpniecības nozares⁽¹⁹⁾ un tērauda nozares⁽²⁰⁾ uzņēmumus un tos, uz kuriem attiecas konkrēti noteikumi finanšu iestādēm⁽²¹⁾, neskarot īpašos noteikumus, kas attiecas uz grūtībās nonākušiem uzņēmumiem konkrētā nozarē⁽²²⁾. Komisija šīs pamatnostādnes piemēro zvejniecības un akvakultūras nozarei, ja ir ievēroti īpašie noteikumi, kas paredzēti Vadlīnijās valsts atbalsta vērtēšanai zvejniecības un akvakultūras jomā⁽²³⁾, un lauksaimniecības nozarei, tostarp primārās lauksaimnieciskās ražošanas nozarei⁽²⁴⁾.

⁽¹²⁾ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Rīcības plāns konkurētspējīgai un ilgtspējīgai tērauda rūpniecībai Eiropā", COM(2013) 407.

⁽¹³⁾ Rīcības plāns tērauda rūpniecībai, 3. lpp.

⁽¹⁴⁾ Padomes 2010. gada 10. decembra Lēmums 2010/787/ES par valsts atbalstu nekonkurētspējīgu ogļraktuvju slēgšanas atvieglošanai (OV L 336, 21.12.2010., 24. lpp.).

⁽¹⁵⁾ OV L 336, 21.12.2010., 24. lpp.

⁽¹⁶⁾ Padomes 2002. gada 23. jūlija Regula (EK) Nr. 1407/2002 par valsts atbalstu ogļu rūpniecībai, (OV L 205, 2.8.2002., 1. lpp.)

⁽¹⁷⁾ Komisijas 1993. gada 28. decembra Lēmums Nr. 3632/93/EOTK, ar ko nosaka Kopienas noteikumus valsts atbalstam ogļu rūpniecībai (OV L 329, 30.12.1993., 12. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Skatīt Komisijas lēmumus lietās N 175/2010 – Slovēnija, SA.33013 – Polija, N 708/2007 – Vācija, SA.33033 – Rumānija un SA.33861 – Ungārija.

⁽¹⁹⁾ Kā tā definēta Lēmumā 2010/787/ES.

⁽²⁰⁾ Kā tā definēta IV pielikumā Komisijas paziņojumā "Reģionālā atbalsta pamatnostādnes 2014.–2020. gadam" (OV C 209, 23.7.2013., 1. lpp.).

⁽²¹⁾ Komisijas paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2013. gada 1. augusta atbalsta pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi ("Banku darbības paziņojums"), (OV C 216, 30.7.2013., 1. lpp.)

⁽²²⁾ Šādi konkrēti noteikumi ir dzelzceļa kravu pārvadājumu nozarē – skatīt Kopienas vadlīnijas valsts atbalstam dzelzceļa uzņēmumiem (OV C 184, 22.7.2008., 13. lpp.).

⁽²³⁾ Vadlīnijas valsts atbalsta vērtēšanai zvejniecības un akvakultūras jomā (OV C 84, 3.4.2008., 10. lpp.).

⁽²⁴⁾ Šajās pamatnostādnēs "primārā lauksaimnieciskā ražošana" ir Līguma I pielikumā minēto zemkopības un lopkopības produktu ražošana, neveicot nekādas papildu darbības, kas izmainītu šādu produktu iedabu.

2.2. **Materiālā piemērošanas joma – jēdziens “grūtībās nonācis uzņēmums”**

19. Dalībvalstij, kas kādam uzņēmumam vēlas piešķirt atbalstu saskaņā ar šīm pamatnostādnēm, ar objektīvu pamatojumu jāpierāda, ka attiecīgais uzņēmums ir nonācis grūtībās šīs iedaļas nozīmē, ievērojot īpašos 29. punkta noteikumus par glābšanas atbalstu un pārstrukturēšanas pagaidu atbalstu.
20. Šajās pamatnostādnēs uzņēmums tiek uzskatīts par nonākušu grūtībās, ja bez valsts iejaukšanās tas gandrīz noteikti īstermiņā vai vidējā termiņā būs spiests beigt darbību. Līdz ar to uzņēmumu uzskata par nonākušu grūtībās, ja pastāv vismaz viena no šādām situācijām:
- a) attiecībā uz kapitālsabiedrībām ⁽²⁵⁾ – ja uzkrāto zaudējumu dēļ ir zaudēta vairāk nekā puse no to parakstītā kapitāla ⁽²⁶⁾. Tā tas ir gadījumā, ja, uzkrātos zaudējumus atskaitot no rezervēm (un visām pārējām pozīcijām, kuras vispārpieņemts uzskatīt par daļu no sabiedrības pašu kapitāla), rodas negatīvs rezultāts, kas pārsniedz pusi no parakstītā kapitāla;
 - b) attiecībā uz sabiedrībām, kurās vismaz dažiem dalībniekiem ir neierobežota atbildība par sabiedrības ⁽²⁷⁾ parādsaistībām – ja uzkrāto zaudējumu dēļ ir zaudēta vairāk nekā puse no sabiedrības grāmatvedības uzskaitē uzrādītā kapitāla;
 - c) uzņēmumam tiek piemērota kolektīva maksātnespējas procedūra vai tas atbilst savas valsts tiesību aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu kolektīvu maksātnespējas procedūru;
 - d) attiecībā uz uzņēmumu, kas nav MVU, pēdējos divus gadus:
 - i) uzņēmuma parādsaistību un pašu kapitāla bilances vērtību attiecība ir pārsniegusi 7,5 un
 - ii) uzņēmuma procentu seguma attiecība, kas rēķināta pēc EBITDA, ir bijusi mazāka par 1,0.
21. Jaunizveidots uzņēmums nav tiesīgs saņemt atbalstu saskaņā ar šīm pamatnostādnēm pat tad, ja tā sākotnējais finansiālais stāvoklis ir nedrošs. Tas attiecas, piemēram, uz gadījumiem, kad iepriekšēja uzņēmuma likvidācijas rezultātā rodas jauns uzņēmums vai kad tas vienkārši pārņem šāda iepriekšēja uzņēmuma aktīvus. Uzņēmumu principā uzskata par jaunizveidotu pirmos trīs gadus pēc tā darbības sākšanas attiecīgajā jomā. Tikai pēc šā laikposma tas kļūst tiesīgs saņemt atbalstu saskaņā ar šīm pamatnostādnēm, ja:
- a) tas atbilst grūtībās nonākuša uzņēmuma kritērijiem šo pamatnostādņu nozīmē un
 - b) tas neietilpst uzņēmumu grupā ⁽²⁸⁾, izņemot gadījumus, kad ir izpildīti 22. punktā paredzētie nosacījumi.
22. Uzņēmums, kas pieder uzņēmumu grupai vai ko pārņem uzņēmumu grupa, parasti nav tiesīgs saņemt atbalstu saskaņā ar šīm pamatnostādnēm, izņemot, ja var pierādīt, ka uzņēmumam ir iekšēja rakstura grūtības, kas neizriet no izmaksu patvaļīgas sadales starp grupas dalībniekiem, un grūtības ir pārāk nopietnas, lai tās varētu novērst pati grupa. Ja grūtībās nonākušais uzņēmums izveido meitasuzņēmumu, to kopā ar grūtībās nonākušo uzņēmumu, kurš to kontrolē, uzskata par grupu, un tā var saņemt atbalstu saskaņā ar šajā punktā paredzētajiem nosacījumiem.

⁽²⁵⁾ Tas jo īpaši attiecas uz tiem sabiedrību veidiem, kas minēti I pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīvā 2013/34/ES par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.).

⁽²⁶⁾ Attiecīgā gadījumā “kapitāls” ietver daļu/akciju uzcenojumu.

⁽²⁷⁾ Tas jo īpaši attiecas uz tiem sabiedrību veidiem, kas minēti Direktīvas 2013/34/ES II pielikumā.

⁽²⁸⁾ Lai noteiktu, vai uzņēmums ir neatkarīgs vai ietilpst grupā, ņem vērā Ieteikuma 2003/361/EK I pielikumā noteiktos kritērijus.

23. Ņemot vērā to, ka ir apdraudēta pati grūtībās nonākušā uzņēmuma pastāvēšana, šādu uzņēmumu nevar uzskatīt par piemērotu instrumentu citu sabiedriskās kārtības mērķu sasniegšanai, kamēr nav nodrošināta tā dzīvotspēja. Līdz ar to Komisija uzskata, ka atbalsts grūtībās nonākušiem uzņēmumiem var sekmēt saimnieciskās darbības attīstību, neietekmējot tirdzniecību negatīvā veidā tādā mērā, ka tas būtu pretrunā kopīgajām interesēm, vienīgi tad, ja ir izpildīti šajās pamatnostādņēs paredzētie nosacījumi, pat ja šo atbalstu piešķir saskaņā ar jau apstiprinātu shēmu.
24. Tāpēc vairākās regulās un paziņojumos valsts atbalsta jomā un citās jomās ir aizliegts, ka grūtībās nonākuši uzņēmumi saņem atbalstu. Šo regulu un paziņojumu mērķiem un ja vien tajos nav noteikts citādi:
- a) "grūtībās nonākuši uzņēmumi" ir grūtībās nonākuši uzņēmumi šo pamatnostādņu 20. punkta nozīmē un
- b) tādas MVU, kas ir pastāvējuši mazāk nekā trīs gadus, neuzskata par grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, izņemot, ja tie atbilst 20. punkta c) apakšpunkta nosacījumam.
- 2.3. **Glābšanas atbalsts, pārstrukturēšanas atbalsts un pārstrukturēšanas pagaidu atbalsts**
25. Šīs pamatnostādnes attiecas uz triju veidu atbalstu: glābšanas atbalstu, pārstrukturēšanas atbalstu un pārstrukturēšanas pagaidu atbalstu.
26. Glābšanas atbalsts pēc savas būtības ir neatliekams un pagaidu atbalsts. Tā galvenais mērķis ir dot grūtībās nonākušam uzņēmumam iespēju turpināt darbību to neilgo laiku, kas nepieciešams pārstrukturēšanas vai likvidācijas plāna izstrādei. Vispārīgais princips ir tāds, ka glābšanas atbalsts dod iespēju īslaicīgi atbalstīt uzņēmumu, ko skārusi finansiālā stāvokļa nopietna pasliktināšanās, par ko liecina akūta likviditātes krīze vai tehniska maksātnespēja. Šādam pagaidu atbalstam būtu jādod laiks izanalizēt apstākļus, kuru dēļ radušās grūtības, un izstrādāt piemērotu plānu minēto grūtību novēršanai.
27. Pārstrukturēšanas atbalsts bieži nozīmē ilgāku atbalstu, un tam jāatjauno saņēmēja ilgtermiņa dzīvotspēja, balstoties uz realizējamu, konsekventu un vērienīgu pārstrukturēšanas plānu, līdztekus paredzot pietiekamu pašu ieguldījumu un sloga sadali un ierobežojot iespējamās konkurences kropļojumus.
28. Pārstrukturēšanas pagaidu atbalsts ir likviditātes atbalsts, kura mērķis ir atbalstīt uzņēmuma pārstrukturēšanu, nodrošinot saņēmējam nepieciešamos apstākļus, lai tas varētu izstrādāt un īstenot piemērotu rīcību tā ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanai. Pārstrukturēšanas pagaidu atbalstu var piešķirt vienīgi MVU un nelieliem valsts uzņēmumiem.
29. Atkāpjoties no 19. punkta, glābšanas atbalstu un – attiecībā uz MVU un nelieliem valsts uzņēmumiem – pārstrukturēšanas pagaidu atbalstu var piešķirt arī uzņēmumiem, kas nav nonākuši grūtībās 20. punkta nozīmē, bet kuri saskaras ar akūtām likvidu vajadzībām ārkārtas un neparedzētu apstākļu dēļ.
- 2.4. **Atbalsts pārstrukturēšanas sociālo izmaksu segšanai**
30. Pārstrukturēšana parasti ietver skarto darbību apjoma samazināšanu vai izbeigšanu. Tas bieži ir vajadzīgs racionalizācijas un efektivitātes interesēs, pilnīgi neatkarīgi no jaudas samazinājumiem, kurus var pieprasīt kā nosacījumu atbalsta piešķiršanai. Neatkarīgi no attiecīgajiem iemesliem šie pasākumi parasti izraisa saņēmēja darbaspēka samazināšanu.
31. Daļībvalstu darba tiesību aktos var būt ietvertas vispārējas sociālā nodrošinājuma shēmas, saskaņā ar kurām noteiktus pabalstus izmaksā tieši atlaistajiem darbiniekiem. Šādas shēmas neuzskata par valsts atbalstu, uz kuru attiektos Līguma 107. panta 1. punkta piemērošanas joma.

32. Papildus šādiem sociālā nodrošinājuma pabalstiem darbiniekiem vispārējās sociālā atbalsta shēmas bieži paredz, ka valdība sedz izmaksas par pabalstiem, kurus uzņēmums piešķir atlaistajiem darbiniekiem, bet kuri nav paredzēti šim uzņēmumam likumā noteiktajās saistībās vai līgumsaistībās. Ja šādas shēmas ir vispārēji un bez nozaru ierobežojumiem pieejamas jebkuram darbiniekam, kas atbilst iepriekš noteiktiem un automātiskiem atbilstības nosacījumiem, uzskata, ka tās neietver atbalstu saskaņā ar 107. panta 1. punktu tiem uzņēmumiem, kuri veic pārstrukturēšanu. Savukārt, ja shēmas izmanto, lai atbalstītu pārstrukturēšanu konkrētās nozarēs, tās var ietvert atbalstu selektīvā veida dēļ, kādā tās izmanto ⁽²⁹⁾.
33. Uzņēmuma paša saistības saskaņā ar nodarbinātības tiesību aktiem vai koplīgumiem ar arodbiedrībām, kas paredz atlaistajiem darbiniekiem nodrošināt noteiktus labumus, piemēram, atlaišanas pabalstus vai nodarbinātības palielināšanas pasākumus, pieder pie parastajām darījumdarbības izmaksām, kuras uzņēmumam jāsedz no paša resursiem. Tādējādi valsts ieguldījums minēto izmaksu segšanā ir uzskatāms par atbalstu. Tas attiecas gan uz gadījumiem, kad maksājumus veic tieši uzņēmumam, gan gadījumiem, kad tos darbiniekiem piešķir ar valsts iestādes starpniecību.
34. Komisijai nav *a priori* iebildumu pret šādu atbalstu, ja to piešķir grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, jo tas nodrošina saimnieciskus labumus, kas pārsniedz attiecīgā uzņēmuma intereses un tādējādi atvieglo strukturālās pārmaiņas un samazina sociālās grūtības.
35. Papildus tieša finansiālā atbalsta nodrošināšanai šādu atbalstu konkrētas pārstrukturēšanas shēmas ietvaros bieži sniedz apmācībai, konsultācijām un praktiskai palīdzībai atrast citu darbu, pārcelšanās palīdzībai un profesionālai apmācībai un palīdzībai darbiniekiem, kas vēlas veidot jaunus uzņēmumus. Tā kā šādi pasākumi, kas palielina atlaisto darbinieku nodarbinātību, palīdz sasniegt sociālo grūtību mazināšanas mērķi, Komisija šādu atbalstu konsekventi vērtē pozitīvi, ja to piešķir grūtībās nonākušiem uzņēmumiem.

3. SADERĪBA AR IEKŠĒJO TIRGU

36. Apstākļi, kādos valsts atbalstu grūtībās nonākušiem uzņēmumiem var apstiprināt kā saderīgu ar iekšējo tirgu, ir noteikti Līguma 107. panta 2. un 3. punktā. Saskaņā ar 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu Komisija ir pilnvarota atļaut "atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību (...) attīstību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm". Tas jo īpaši var attiekties uz gadījumiem, kad atbalsts ir vajadzīgs, lai novērstu tirgus nepilnību izraisītu nevienlīdzību vai nodrošinātu ekonomisko un sociālo kohēziju.
37. Par atbalsta pasākumiem par labu lieliem uzņēmumiem Komisijai jāpaziņo individuāli. Noteiktos apstākļos Komisija var apstiprināt shēmas, kas paredz nelielas atbalsta summas MVU un nelieliem valsts uzņēmumiem; šie apstākļi ir noteikti 6. nodaļā ⁽³⁰⁾.
38. Novērtējot, vai paziņoto atbalstu var atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, Komisija izvērtē, vai ir izpildīts ikviens no turpmāk minētajiem kritērijiem:
- a) ieguldījums precīzi definēta kopīgu interešu mērķa sasniegšanā – valsts atbalsta pasākuma mērķim jābūt kopīgu interešu mērķim saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punktu (3.1. iedaļa);
 - b) valsts iejaukšanās nepieciešamība – valsts atbalsta pasākumam jābūt vērstam uz tādu situāciju, kurā atbalsts var panākt būtisku uzlabojumu, ko tirgus pats nespētu nodrošināt, piemēram, novēršot tirgus nepilnību vai atrisinot taisnīguma vai kohēzijas problēmu (3.2. iedaļa);

⁽²⁹⁾ Savā spriedumā lietā C-241/94 Francija/Komisija, 1996, *Recueil*, I-4551. lpp. (Kimberly Clark Sopalin) Tiesa apstiprināja, ka Francijas iestāžu diskrecionāri īstenotā finansēšanas sistēma no Valsts nodarbinātības fonda varēja ļaut dažiem uzņēmumiem nonākt labvēlīgākā stāvoklī nekā citiem, un tādējādi tā uzskatāma par atbalstu Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē. Tiesas spriedums neapšaubīja Komisijas secinājumu, ka atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu.

⁽³⁰⁾ Lai novērstu jebkādas šaubas, tas neliedz dalībvalstīm individuāli paziņot par atbalstu MVU un nelieliem valsts uzņēmumiem. Šādos gadījumos Komisija attiecīgo atbalstu vērtēs saskaņā ar šajās pamatnostādnēs noteiktajiem principiem.

- c) atbalsta pasākuma piemērotība – atbalsta pasākumu uzskata par nesaderīgu, ja to pašu mērķi var sasniegt ar citiem, mazāk kropļojošiem pasākumiem (3.3. iedaļa);
 - d) stimulējošā iedarbība – jāpierāda, ka bez konkrētā atbalsta saņēmējs tiktu pārstrukturēts, pārdots vai likvidēts tādā veidā, ka netiktu sasniegt kopīgu interešu mērķis (3.4. iedaļa);
 - e) atbalsta samērīgums (līdz minimumam ierobežots atbalsts) – atbalsts nedrīkst pārsniegt minimālo summu, kas nepieciešama kopīgu interešu mērķa sasniegšanai (3.5. iedaļa);
 - f) izvairīšanās no nepamatotas negatīvas ietekmes uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm – atbalsta negatīvajai ietekmei jābūt pietiekami ierobežotai, lai pasākuma ietekmes kopējais samērs būtu pozitīvs (3.6. iedaļa);
 - g) atbalsta pārredzamība – dalībvalstīm, Komisijai, ekonomikas dalībniekiem un sabiedrībai ir jābūt viegli pieejamiem visiem attiecīgajiem tiesību aktiem un būtiskajai informācijai par piešķirto atbalstu (3.7. iedaļa).
39. Ja kāds no iepriekš minētajiem kritērijiem nav izpildīts, atbalstu neuzskata par saderīgu ar iekšējo tirgu.
40. Attiecībā uz konkrētu shēmu kategoriju ietekmes kopējo samēru var noteikt arī prasību veikt *ex post* vērtējumu, kā aprakstīts šo pamatnostādņu 118., 119. un 120. punktā.
41. Turklāt, ja atbalsta pasākums vai tā nosacījumi (tostarp finansēšanas metode, ja tā ir atbalsta pasākuma neatņemama sastāvdaļa) nozīmētu Savienības tiesību nenodalāmu pārkāpumu, attiecīgo atbalstu nevar atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu ⁽³¹⁾.
42. Šajā nodaļā Komisija ir izklāstījusi nosacījumus, saskaņā ar kuriem tā novērtē katru 38. punktā minēto kritēriju.
- 3.1. **Ieguldījums kopīgu interešu mērķa sasniegšanā**
43. Ņemot vērā izešanas no tirgus nozīmi produktivitātes pieauguma procesā, uzņēmuma izešanas no tirgus novēršana nav pietiekams atbalsta pamatojums. Jāsniedz skaidri pierādījumi, ka atbalstam ir kopīgu interešu mērķis, jo tas ir vērsts uz sociālo grūtību vai tirgus nepilnību novēršanu (3.1.1. iedaļa), atjaunojot uzņēmuma ilgtermiņa dzīvotspēju (3.1.2. iedaļa).
- 3.1.1. *Sociālo grūtību vai tirgus nepilnības pierādīšana*
44. Dalībvalstīm jāpierāda, ka saņēmēja izešana no tirgus, visticamāk, radītu būtiskas sociālās grūtības vai nopietnu tirgus nepilnību, konkrēti, jāpierāda, ka:
- a) bezdarba līmenis attiecīgajā(-os) reģionā(-os) (NUTS II līmenī) ir:
 - i) augstāks par Savienības vidējo līmeni un pastāvīgs, un attiecīgajā(-os) reģionā(-os) pastāv arī grūtības radīt jaunas darbvietas, vai
 - ii) augstāks par valsts vidējo līmeni un pastāvīgs, un attiecīgajā(-os) reģionā(-os) pastāv arī grūtības radīt jaunas darbvietas;
 - b) pastāv risks pārtraukt tāda būtiska pakalpojuma sniegšanu, ko ir grūti dublēt, un jebkuram konkurentam būtu grūti pārņemt tā sniegšanu (piemērs: valsts infrastruktūras pakalpojumu sniedzējs);
 - c) uzņēmuma, kam ir būtiska sistēmiskā loma konkrētā reģionā vai nozarē, izešanai no tirgus būtu potenciālas negatīvās sekas (piemērs: būtisku resursu piegādātājs);

⁽³¹⁾ Skatīt, piemēram, spriedumu lietā C-156/98 Vācija/Komisija, 2000, *Recueil*, I-6857. lpp., 78. punkts, un spriedumu lietā C-333/07 *Régie Networks/Rhone Alpes Bourgogne*, 2008, Krājums, I-10807. lpp., 94.–116. punkts.

- d) pastāv risks pārtraukt VTNP pastāvīgu sniegšanu;
- e) kredīttirgu nepilnība vai šo tirgu negatīvi stimuli izraisītu citādi dzīvotspējīga uzņēmuma maksātnespēju;
- f) attiecīgā uzņēmuma iziešana no tirgus radītu būtisku tehnisko zināšanu vai kompetenču neatgriezenisku zudumu; vai
- g) rastos līdzīgas nopietnu grūtību situācijas, ko attiecīgā dalībvalsts pienācīgi pamatojusi.

3.1.2. Pārstrukturēšanas plāns un ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana

- 45. Pārstrukturēšanas atbalsts, kas ietilpst šo pamatnostādņu darbības jomā, nevar aprobežoties ar finansiālo atbalstu, kura mērķis ir segt līdzšinējos zaudējumus, nepievēršoties šo zaudējumu iemesliem. Tāpēc pārstrukturēšanas atbalsta gadījumā Komisija pieprasa, lai attiecīgā dalībvalsts iesniegtu realizējamu, konsekventu un vērienīgu pārstrukturēšanas plānu, kas vērsts uz saņēmēja ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanu ⁽³²⁾. Pārstrukturēšana var ietvert vienu vai vairākus šādus elementus: saņēmēja darbības reorganizācija un racionalizācija uz efektīvākiem pamatiem, kas parasti ietver zaudējumus nesošu darbību izbeigšanu, to esošo darbību pārstrukturēšana, kuras var atkal padarīt konkurētspējīgas, un, iespējams, diversifikācija, pievēršoties jaunām un dzīvotspējīgām darbībām. Parasti tā ietver arī finanšu pārstrukturēšanu, kas izpaužas kā jaunu vai esošo dalībnieku/akcionāru kapitāla ieguldījumi un esošo kreditoru parāda samazinājums.
- 46. Tāpēc atbalsta piešķiršanai jāizvirza nosacījums, ka tiek īstenots pārstrukturēšanas plāns, kas visos *ad hoc* atbalsta gadījumos jāapstiprina Komisijai.
- 47. Pārstrukturēšanas plānam jāļauj atjaunot saņēmēja ilgtermiņa dzīvotspēju pieņemamā termiņā un pamatojoties uz reāliem pieņēmumiem attiecībā uz turpmākajiem darbības apstākļiem, izslēdzot jebkādu papildu valsts atbalstu, kas nav paredzēts pārstrukturēšanas plānā. Pārstrukturēšanas periodam jābūt pēc iespējas īsākam. Pārstrukturēšanas plāns, kas ietver visu būtisko informāciju, jāiesniedz Komisijai, un tajā jo īpaši jāietver šajā iedaļā (3.1.2. iedaļa) noteiktā informācija.
- 48. Pārstrukturēšanas plānā jāapzina saņēmēja grūtību iemesli un saņēmēja paša vājās puses un jāapraksta, kā ierosinātie pārstrukturēšanas pasākumi novērsīs attiecīgās pamatā esošās saņēmēja problēmas.
- 49. Pārstrukturēšanas plānā ir jāsniedz informācija par saņēmēja darbījumdarbības modeli, uzskatāmi parādot, kā šis plāns sekmēs tā ilgtermiņa dzīvotspēju. Tajā jo īpaši jāiekļauj informācija par saņēmēja organizatorisko struktūru, finansējumu, korporatīvo pārvaldību un visiem citiem būtiskajiem aspektiem. Pārstrukturēšanas plānā jānovērtē, vai saņēmēja grūtības būtu bijis iespējams novērst ar atbilstīgu un laicīgu vadības rīcību, un, ja tā ir, uzskatāmi jāparāda, ka ir veiktas atbilstīgas izmaiņas pārvaldībā. Ja saņēmēja grūtības izriet no trūkumiem tā darbījumdarbības modelī vai korporatīvās pārvaldības sistēmā, nepieciešams veikt atbilstīgas izmaiņas.
- 50. Plānotās pārstrukturēšanas paredzamie rezultāti uzskatāmi jāparāda pamatscenārija gadījumā, kā arī pesimistiskā (jeb ļaunākā) scenārija gadījumā. Tāpēc pārstrukturēšanas plānā cita starpā jāņem vērā pašreizējais stāvoklis un nākotnes izredzes attiecībā uz piedāvājumu un pieprasījumu konkrētajā produktu tirgū un nozares galvenie izmaksu faktori, atspoguļojot pamata un negatīvā scenārija pieņēmumus, kā arī saņēmēja stiprās un vājās puses. Pieņēmumi jāsalīdzina ar atbilstīgiem nozares rādītājiem, kas attiecīgi jāpielāgo valsts un nozares apstākļiem. Saņēmējam jāsniedz tirgus apsekojums un jutīguma analīze, kas apkopo saņēmēja darbības noteicošos parametrus un galvenos paredzamos riska faktorus.

⁽³²⁾ Indikatīvs pārstrukturēšanas plāna paraugs ir sniegts II pielikumā.

51. Saņēmēja dzīvotspējas atjaunošanai galvenokārt jābalstās uz iekšējiem pasākumiem, kas jo īpaši paredz pārtraukt tādas darbības, kas vidējā termiņā turpinātu strukturāli radīt zaudējumus. Dzīvotspējas atjaunošana nedrīkst balstīties uz optimistiskiem pieņēmumiem par ārējiem faktoriem, piemēram, ierobežoto resursu cenu, pieprasījuma vai piedāvājuma svārstībām, ne uz pieņēmumiem, ka saņēmēja darbības rezultāti būs labāki nekā tirgus un tā konkurentu rezultāti vai ka tas sāks un izvērsīs jaunas darbības tādās jomās, kurās tam nav pieredzes un konkrētu rezultātu (ja vien tas nav pienācīgi pamatots un nepieciešams diversifikācijas un dzīvotspējas iemeslu dēļ).
52. Ilgtermiņa dzīvotspēja ir sasniegta, kad uzņēmums pēc visu savu izmaksu segšanas, ieskaitot nolietojuma un finansējuma izmaksas, spēj gūt atbilstīgu plānoto peļņu no kapitāla. Pārstrukturētajam uzņēmumam ir jāspēj konkurēt tirgū pašam saviem spēkiem.

3.2. Valsts iejaukšanās nepieciešamība

53. Dalībvalstīm, kas plāno piešķirt pārstrukturēšanas atbalstu, jāiesniedz salīdzinājums ar ticamu alternatīvu scenāriju, kas neietver valsts atbalstu, uzskatāmi parādot, ka alternatīvā scenārija gadījumā netiktu sasniegts 3.1.1. iedaļā minētais attiecīgais mērķis vai mērķi vai ka tie tiktu sasniegti mazākā mērā. Šie scenāriji var ietvert, piemēram, parāda pārstrukturēšanu, aktīvu atsavināšanu, privātā kapitāla piesaistīšanu, pārdošanu konkurentam vai sadalīšanu, katrā konkrētajā gadījumā izmantojot maksātnespējas vai reorganizācijas procedūru vai to panākot citā veidā.

3.3. Piemērotība

54. Dalībvalstīm jānodrošina, ka atbalsts tiek piešķirts tādā veidā, kas dod iespēju sasniegt attiecīgo mērķi ar vismazākajiem kropļojumiem. Grūtībās nonākušu uzņēmumu gadījumā to var panākt, nodrošinot, ka atbalsta veids ir piemērots, lai risinātu saņēmēja grūtības, un atbalsts ir pienācīgi atļidzināts. Šajā iedaļā noteiktas prasības, kas jāievēro, lai pierādītu, ka atbalsta pasākums ir piemērots.

3.3.1. Glābšanas atbalsts

55. Lai Komisija apstiprinātu glābšanas atbalstu, tam jāatbilst šādiem nosacījumiem:

- a) tam ir jābūt likviditātes pagaidu atbalstam aizdevumu garantiju vai aizdevumu veidā;
- b) aizdevuma finanšu izmaksām vai – aizdevuma garantiju gadījumā – garantētā aizdevuma kopējām finanšu izmaksām, ieskaitot aizdevuma procentu likmi un garantijas prēmiju, jāatbilst 56. punktam;
- c) ja d) apakšpunktā nav noteikts citādi, visi aizdevumi jāatmaksā un visām garantijām jābeidzas periodā, kas nepārsniedz sešus mēnešus no pirmā maksājuma veikšanas saņēmējam;
- d) dalībvalstīm jāaņem ne vēlāk kā sešus mēnešus no glābšanas atbalsta pasākuma atļaušanas vai – nepaziņota atbalsta gadījumā – ne vēlāk kā sešus mēnešus no pirmā maksājuma veikšanas saņēmējam iesniegt Komisijai:
 - i) pierādījumu, ka aizdevums ir pilnā mērā atmaksāts un/vai garantija ir izbeigta; vai
 - ii) pārstrukturēšanas plānu, kā paredzēts 3.1.2. iedaļā, ja saņēmējs kvalificējas kā grūtībās nonācis uzņēmums (nevis tikai saskaras ar akūtām likvidu vajadzībām 29. punktā paredzēto apstākļu dēļ). Iesniedzot pārstrukturēšanas plānu, glābšanas atbalsta apstiprinājums tiek automātiski pagarināts līdz brīdim, kad Komisija pieņem savu galīgo lēmumu par pārstrukturēšanas plānu, ja vien tā nenolemj, ka šāds pagarinājums nav pamatots vai ir jāierobežo tā termiņš vai darbības joma. No brīža, kad pārstrukturēšanas plāns, attiecībā uz kuru ir pieprasīts atbalsts, ir ieviests un tiek īstenots, visu turpmāko atbalstu uzskata par pārstrukturēšanas atbalstu; vai
 - iii) likvidācijas plānu, kurā pamatotā veidā noteikta saņēmēja likvidācijas kārtība pieņemamā laikposmā bez papildu atbalsta;

e) glābšanas atbalstu nedrīkst izmantot tādu strukturālo pasākumu finansēšanai kā nozīmīgu uzņēmuma daļu vai aktīvu iegāde, izņemot, ja tie glābšanas periodā ir nepieciešami saņēmēja izdzīvošanai.

56. Atlīdzībai, kas saņēmējam ir jāmaksā par glābšanas atbalstu, jāatspoguļo saņēmēja attiecīgā kredīspēja, ņemot vērā likviditātes grūtību un valsts atbalsta pagaidu ietekmi, un tai jārada saņēmējam stimulēšana pēc iespējas drīz atmaksāt atbalstu. Tāpēc Komisijas prasība ir, ka atlīdzības likme nedrīkst būt mazāka par atsaucē likmi, kas Komisijas paziņojumā par atsaucē likmi ⁽³³⁾ noteikta vājiem uzņēmumiem, kuri piedāvā parastu nodrošinājuma līmeni (pašlaik 1 gada IBOR likme plus 400 bāzes punkti) ⁽³⁴⁾, un ka tā jāpalielina par vismaz 50 bāzes punktiem tādām glābšanas atbalstam, kura apstiprinājums ir pagarināts saskaņā ar 55. punkta d) apakšpunkta ii) punktu.

57. Ja pastāv pierādījumi, ka iepriekš 56. punktā noteiktā likme nav atbilstīgs atsaucē rādītājs, piemēram, ja tā ievērojami atšķiras no saņēmēja nesen emitētu līdzīgu instrumentu tirgus cenām, Komisija var attiecīgi pielāgot nepieciešamo atlīdzības līmeni.

3.3.2. Pārstrukturēšanas atbalsts

58. Dalībvalstis var pēc saviem ieskatiem izvēlēties pārstrukturēšanas atbalsta veidu. Tomēr tām ir jānodrošina, ka izvēlētais instruments ir piemērots problēmai, kuru ar to ir paredzēts risināt. Jo īpaši dalībvalstīm jānovērtē, vai saņēmēju problēmas ir saistītas ar likviditāti vai maksāspēju, un jāizvēlas piemēroti instrumenti, lai risinātu apzinātās problēmas. Piemēram, maksāspējas problēmu gadījumā piemērots risinājums varētu būt aktīvu palielināšana, izmantojot rekapitalizāciju, bet situācijā, kurā problēmas galvenokārt saistītas ar likviditāti, var būt pietiekami nodrošināt palīdzību ar aizdevumiem vai aizdevumu garantijām.

3.4. Stimulējošā iedarbība

59. Dalībvalstij, kas plāno piešķirt pārstrukturēšanas atbalstu, jāpierāda, ka bez šā atbalsta saņēmējs tiktu pārstrukturēts, pārdots vai likvidēts tādā veidā, ka netiktu sasniegts 3.1.1. iedaļā noteiktais kopīgu interešu mērķis. Šis pierādījums var būt ietverts analizē, kas iesniegta saskaņā ar 53. punktu.

3.5. Atbalsta samērīgums/līdz minimumam ierobežots atbalsts

3.5.1. Glābšanas atbalsts

60. Glābšanas atbalstam jābūt ierobežotam līdz apjomam, kas nepieciešams, lai saņēmējs varētu turpināt darbību sešos mēnešos. Nosakot minēto apjomu, ņem vērā I pielikumā noteiktās formulas rezultātu. Atbalstu, kas pārsniedz šā aprēķina rezultātu, apstiprina vienīgi tad, ja tas ir pienācīgi pamatots ar iesniegtu likviditātes plānu, kurā uzskaitītas saņēmēja likviditātes vajadzības turpmākajos sešos mēnešos.

3.5.2. Pārstrukturēšanas atbalsts

61. Pārstrukturēšanas atbalsta apjoms un intensitāte jāierobežo līdz stingram minimumam, kas nepieciešams, lai veiktu pārstrukturēšanu, ņemot vērā saņēmēja, tā dalībnieku/akcionāru vai uzņēmumu grupas, kurā tas ietilpst, esošos finanšu resursus. Jo īpaši jānodrošina pietiekams pašu ieguldījums pārstrukturēšanas izmaksās un pietiekams sloga sadales līmenis, kā sīkāk noteikts šajā iedaļā (3.5.2.). Šajā novērtējumā ņem vērā visu iepriekš piešķirto glābšanas atbalstu.

⁽³³⁾ Komisijas paziņojums par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.).

⁽³⁴⁾ Lai novērstu jebkādas šaubas, minētā paziņojuma aizdevumu rezervju tabulā ietvertā piezīme attiecībā uz glābšanas atbalsta atlīdzību neattiecas uz atbalstu, ko novērtē saskaņā ar šīm pamatnostādnēm.

3.5.2.1. Pašu ieguldījums

62. Būtisks ieguldījums⁽³⁵⁾ pārstrukturēšanas izmaksās jāveic no pašu resursiem, kas ir atbalsta saņēmēja, tā dalībnieku/akcionāru, kreditoru, uzņēmumu grupas, kuram tas pieder, vai jaunu ieguldītāju rīcībā. Šim pašu ieguldījumam parasti būtu jābūt līdzīgam piešķiramajam atbalstam tā ietekmes ziņā uz saņēmēja maksātspēju vai likviditāti. Piemēram, ja piešķiramais atbalsts uzlabo saņēmēja pašu kapitāla pozīciju, arī pašu ieguldījumam būtu jāietver pasākumi, kas uzlabo pašu kapitāla pozīciju, piemēram, jauna pašu kapitāla piesaistīšana no saviem dalībniekiem/akcionāriem, esošā parāda un kapitāla parādzīmju norakstīšana, esošā parāda konvertēšana pašu kapitālā vai jauna ārēja kapitāla piesaistīšana atbilstoši tirgus nosacījumiem. Komisija, saskaņā ar 90. punktu vērtējot konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumu nepieciešamo apmēru, ņem vērā, kādā mērā pašu ieguldījuma ietekme ir līdzīga piešķiramā atbalsta ietekmei.
63. Šim ieguldījumam jābūt reālam, tas ir, faktiskam, kas izslēdz nākotnē plānoto peļņu, piemēram, naudas plūsmas, un tam jābūt pēc iespējas liels. Valsts vai publiska uzņēmuma ieguldījumu var ņemt vērā vienīgi tad, ja tas neietver nekādu atbalstu. Šāds gadījums varētu būt īpaši tad, ja ieguldījumu veic no atbalsta piešķiršanas iestādes neatkarīgs subjekts (piemēram, valsts īpašumā esoša banka vai publiska pārvaldītājsabiedrība) un tas savu ieguldījumu lēmumu pieņem, pamatojoties uz savām komercinteresēm⁽³⁶⁾.
64. Pašu ieguldījumu parasti uzskata par pietiekamu, ja tā apjoms ir vismaz 50 % no pārstrukturēšanas izmaksām. Ārkārtas apstākļos un īpašu grūtību gadījumā, kas dalībvalstij jāpierāda, Komisija var piekrist ieguldījumam, kas ir mazāks par 50 % no pārstrukturēšanas izmaksām, ja šā ieguldījuma apjoms tik un tā ir būtisks.

3.5.2.2. Sloga sadale

65. Ja valsts atbalstu nodrošina tādā veidā, kas uzlabo saņēmēja pašu kapitāla pozīciju, piemēram, ja valsts piešķir dotācijas, iepludina kapitālu vai noraksta parādu, tas var aizsargāt dalībniekus/akcionārus un subordinētos kreditorus pret sekām, ko rada to izvēle ieguldīt saņēmējā. Tas var radīt bezrūpīgas rīcības risku un nelabvēlīgi ietekmēt tirgus disciplīnu. Attiecīgi atbalstu zaudējumu segšanai var piešķirt vienīgi ar noteikumiem, kas paredz atbilstīgu sloga sadali ar esošajiem ieguldītājiem.
66. Atbilstīga sloga sadale parasti nozīmē to, ka esošajiem dalībniekiem/akcionāriem un attiecīgā gadījumā subordinētajiem kreditoriem pilnībā jāsedz attiecīgie zaudējumi. Subordinētajiem kreditoriem zaudējumu segšanā jāpieņem dalās vai nu ar attiecīgo instrumentu konvertēšanu pašu kapitālā, vai to pamatsummas norakstīšanu. Tādējādi valsts iejaukšanās var notikt vienīgi tad, kad ir pilnībā ņemti vērā attiecīgie zaudējumi un tie sadalīti starp esošajiem dalībniekiem/akcionāriem un subordinētajiem parāda turētājiem⁽³⁷⁾. Jebkurā gadījumā pārstrukturēšanas periodā juridiski iespējamajā apjomā jānovērš naudas aizplūšana no saņēmēja uz pašu kapitāla vai subordinētā parāda turētājiem, izņemot, ja tas nesamērīgi ietekmētu tos, kuri iepludinājuši jaunu pašu kapitālu.
67. Atbilstīga sloga sadale cita starpā nozīmē, ka valsts atbalsts, kas uzlabo saņēmēja pašu kapitāla pozīciju, jāpiešķir ar noteikumiem, kuri valstij nodrošina samērīgu daļu no saņēmēja vērtības turpmākā pieauguma, ievērojot valsts ieguldītā pašu kapitāla summu attiecībā pret uzņēmuma pašu kapitālu, kas paliek pēc zaudējumu ņemšanas vērā.
68. Komisija var pieļaut izņēmumus attiecībā uz 66. punktā noteikto pasākumu pilnīgu īstenošanu, ja šie pasākumi radītu nesamērīgus rezultātus. Šādas situācijas varētu ietvert gadījumus, kad atbalsta apjoms salīdzinājumā ar pašu ieguldījumu ir neliels, vai ja attiecīgā dalībvalsts pierāda, ka subordinētie kreditori ekonomiskā izteiksmē saņemtu mazāk nekā tad, ja īstenotu parastu maksātspējas procedūru un valsts atbalsts netiktu piešķirts.

⁽³⁵⁾ Šis ieguldījums nedrīkst ietvert nekādu atbalstu. Piemēram, tas nevar būt aizdevums ar subsidētu procentu likmi vai aizdevums, kurš ir segts ar valdības garantijām, kas ietver atbalsta elementus.

⁽³⁶⁾ Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumu lietā SA.32698 *Air Åland*.

⁽³⁷⁾ Šajā nolūkā jāsapatavo uzņēmuma balance uz datumu, kad tiek nodrošināts atbalsts.

69. Komisija neizvirza sistemātisku prasību augstākas prioritātes parāda turētājiem veikt ieguldījumu saņēmēja pašu kapitāla pozīcijas atjaunošanā. Tomēr tā var uzskatīt šādu ieguldījumu par pamatu konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumu nepieciešamā apmēra samazināšanai saskaņā ar 90. punktu.

3.6. Negatīvā ietekme

3.6.1. *Princips "vienreiz un pēdējoreiz"*

70. Lai samazinātu bezrūpīgas rīcības risku, pārlietu liela riska uzņemšanās stimulus un iespējamās konkurences kropļojumus, atbalstu grūtībās nonākušiem uzņēmumiem drīkst piešķirt tikai vienai pārstrukturēšanas darbībai. Tas ir princips "vienreiz un pēdējoreiz". Ja uzņēmumam, kas jau ir saņēmis atbalstu saskaņā ar šīm pamatnostādņēm, vajadzīgs vēl papildu šāda veida atbalsts, tas nozīmē, ka uzņēmuma grūtībām ir tendence atkārtoties vai tās netika pienācīgi risinātas, kad tika piešķirts iepriekšējais atbalsts. Atkārtota valsts iejaukšanās, visticamāk, radītu bezrūpīgas rīcības problēmas un konkurences kropļojumus, kas ir pretrunā kopīgām interesēm.
71. Paziņojot Komisijai par plānotu glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalstu, dalībvalstij jānorāda, vai attiecīgais uzņēmums jau iepriekš ir saņēmis glābšanas atbalstu, pārstrukturēšanas atbalstu vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalstu, tostarp šāda veida atbalstu, kas piešķirts pirms šo pamatnostādņu spēkā stāšanās dienas, vai nepaziņotu atbalstu⁽³⁸⁾. Ja tā ir un ja pagājis mazāk nekā 10 gadu⁽³⁹⁾ kopš atbalsta piešķiršanas, pārstrukturēšanas perioda beigām vai pārstrukturēšanas plāna īstenošanas apstādināšanas (ņemot vērā visnesenāko no šiem notikumiem), Komisija neatļauj piešķirt papildu atbalstu saskaņā ar šīm pamatnostādņēm.
72. Izņēmumi no šā noteikuma ir atļauti šādos gadījumos:
- a) ja pārstrukturēšanas atbalsts seko glābšanas atbalstam un ietilpst vienotā pārstrukturēšanas procesā;
 - b) ja glābšanas atbalsts vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalsts ir piešķirts saskaņā ar šīm pamatnostādņēm un pēc šā atbalsta nav sekojis pārstrukturēšanas atbalsts, ja:
 - i) laikā, kad tika piešķirts attiecīgais atbalsts saskaņā ar šīm pamatnostādņēm, varēja pamatoti uzskatīt, ka saņēmējs ilgtermiņā būs dzīvotspējīgs, un
 - ii) vajadzība pēc jauna glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalsta rodas ne mazāk kā pēc pieciem gadiem sakarā ar neparedzētiem apstākļiem⁽⁴⁰⁾, par ko saņēmējs nav atbildīgs;
 - c) ārkārtas un neparedzētu apstākļu gadījumā, par ko saņēmējs nav atbildīgs.
73. Principa "vienreiz un pēdējoreiz" piemērošanu nekādā veidā neskar saņēmēja īpašnieku maiņa pēc atbalsta piešķiršanas, ne arī tiesas vai administratīvi procesi, kā rezultātā tiek uzlabota saņēmēja bilance, samazinātas tā saistības vai nokārtoti iepriekšējie parādi, ja darījumdarbību turpina tas pats uzņēmums.
74. Ja glābšanas atbalstu, pārstrukturēšanas atbalstu vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalstu saņēmusi uzņēmumu grupa, Komisija parasti neatļauj turpmāku glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalstu pašai grupai vai kādam no grupai piederošajiem subjektiem, ja nav pagājis 10 gadu kopš atbalsta piešķiršanas, pārstrukturēšanas perioda beigām vai pārstrukturēšanas plāna īstenošanas apstādināšanas (ņemot vērā visnesenāko no šiem notikumiem).

⁽³⁸⁾ Attiecībā uz nepaziņotu atbalstu Komisija savā novērtējumā ņems vērā iespēju, ka atbalsts būtu varējis tikt atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu kādā citā formā nekā glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalsts.

⁽³⁹⁾ Attiecībā uz primārās lauksaimnieciskās ražošanas nozari – pieci gadi.

⁽⁴⁰⁾ Neparedzēts apstāklis ir tāds apstāklis, ko saņēmēja vadība nekādi nebūtu spējusi paredzēt pārstrukturēšanas plāna izstrādes laikā un ko nav radījusi saņēmēja vadības nolaidība vai kļūmes vai tās grupas lēmumi, kurai saņēmējs pieder.

Ja glābšanas atbalstu, pārstrukturēšanas atbalstu vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalstu saņemis kāds uzņēmumu grupai piederošs subjekts, tad grupa kopumā, kā arī pārējie grupai piederošie subjekti, izņemot iepriekšējo atbalsta saņēmēju, var saņemt glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalstu (ievērojot pārējos šo pamatnostādņu noteikumus). Dalībvalstīm jāpierāda, ka grupa vai citi grupai piederošie subjekti iepriekšējam atbalsta saņēmējam nenodos nekādu atbalstu.

75. Ja uzņēmums pārņem kāda cita uzņēmuma aktīvus un jo īpaši tāda uzņēmuma aktīvus, uz kuru ir attiecināta kāda no 73. punktā minētajām procedūrām vai kolektīvas maksātnespējas procedūras saskaņā ar valstu tiesību aktiem un kurš jau ir saņēmis glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalstu vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalstu, princips "vienreiz un pēdējoreiz" uz pircēju neattiecas, ar nosacījumu, ka starp veco uzņēmumu un pircēju nepastāv ekonomiska pēctecība ⁽⁴¹⁾.

3.6.2. Konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumi

76. Piešķirot pārstrukturēšanas atbalstu, ir jāveic konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumi, lai tādējādi panāktu, ka pēc iespējas tiek samazināta negatīvā ietekme uz tirdzniecības apstākļiem un pozitīvā ietekme pārsniedz negatīvo ietekmi. Komisija šo pasākumu formas piemērotību un darbības jomu novērtē saskaņā ar šo iedaļu (3.6.2.).

3.6.2.1. Konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumu raksturs un forma

77. Neskarot 84. punktu, konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumu parastā forma ir strukturālu pasākumu veidā. Attiecīgos apstākļos Komisija konkurences kropļojumu mazināšanai konkrētos gadījumos var akceptēt tādus rīcības pasākumus, kas nav noteikti 84. punktā, vai arī dažu vai visu parasti prasīto strukturālo pasākumu vietā akceptēt tirgus atvēršanas pasākumus.

Strukturālie pasākumi – atsavināšana un darbījums darbības samazināšana

78. Balstoties uz novērtējumu saskaņā ar konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumu kalibrēšanas kritērijiem (noteikti 3.6.2.2. iedaļā), uzņēmumiem, kas saņem pārstrukturēšanas atbalstu, var noteikt prasību atsavināt aktīvus vai samazināt jaudu vai tirgus daļu. Šādi pasākumi jo īpaši būtu jāveic tādā tirgū vai tirgos, kur uzņēmumam pēc pārstrukturēšanas būs nozīmīgs stāvoklis, sevišķi tādos, kuros ir būtisks jaudas pārpalikums. Atsavināšana konkurences kropļojumu ierobežošanas nolūkā jāveic bez liekas kavēšanās, ņemot vērā atsavināmo aktīvu veidu un jebkādas šķēršļus to atsavināšanai ⁽⁴²⁾, un jebkurā gadījumā pārstrukturēšanas plāna īstenošanas laikā. Tāda atsavināšana, norakstīšana un zaudējumus nesošu darbību izbeigšana, kas jebkurā gadījumā būtu vajadzīga ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanai, parasti nav uzskatāma par pietiekamu konkurences kropļojumu mazināšanai, ņemot vērā 3.6.2.2. iedaļā noteiktos principus.
79. Lai šādi pasākumi stiprinātu konkurenci un veicinātu pienācīgu iekšējā tirgus darbību, tiem būtu jāveicina jaunu konkurentu ienākšana tirgū un esošo mazo konkurentu izaugsme vai pārrobežu darbības paplašināšana. Jāizvairās no savrupēšanās valsts robežās un iekšējā tirgus sadrumstalošanas.
80. Konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumi nedrīkst izraisīt tirgus struktūras pasliktināšanos. Tāpēc strukturālajiem pasākumiem parasti būtu jāizpaužas kā tādu dzīvotspējīgu, autonomu uzņēmuma daļu atsavināšanai pēc darbības turpināšanas principa, kas var efektīvi konkurēt ilgtermiņā, ja tās izmanto atbilstīgs pircējs. Gadījumā, ja šāda subjekta nav, saņēmējs var nodalīt un pēc tam atsavināt esošu un atbilstoši finansētu

⁽⁴¹⁾ Skatīt spriedumu apvienotajās lietās C-328/99 un C-399/00 Itālija un SIM 2 Multimedia/Komisija, 2003, Recueil, I-4035. lpp.; spriedumu apvienotajās lietās T-415/05, T-416/05 un T-423/05 Grieķija un citi/Komisija, 2010, Krājums, II-4749. lpp.; spriedumu lietā T-123/09 Ryanair/Komisija, vēl nav publicēts (Eiropas Savienības Tiesa to apelācijas tiesvedībā atstājusi spēkā, spriedums lietā C-287/12 P, vēl nav publicēts).

⁽⁴²⁾ Piemēram, portfeli vai atsevišķus aktīvus var būt iespējams un tāpēc būtu nepieciešams pārdot ievērojami īsākā laikā nekā pārdot funkcionējošu uzņēmumu, jo īpaši gadījumā, ja šis uzņēmums vispirms jānodala no lielāka subjekta.

darbību, izveidojot jaunu un dzīvotspējīgu subjektu, kuram būtu jāspēj konkurēt tirgū. Strukturālie pasākumi tikai aktīvu atsavināšanas veidā, kas neparedz tāda dzīvotspējīga subjekta izveidi, kurš spētu konkurēt tirgū, ir mazāk efektīvi no konkurences saglabāšanas viedokļa, un tāpēc tie tiek akceptēti tikai izņēmuma gadījumos, ja attiecīgā dalībvalsts pierāda, ka neviena cita strukturālo pasākumu forma nav iespējama vai ka citi strukturālie pasākumi nopietni apdraudētu uzņēmuma ekonomisko dzīvotspēju.

81. Saņēmējam jāveicina atsavināšanas pasākumu īstenošana, piemēram, nodalot attiecīgās darbības un apņēmoties nepiesaistīt atsavinātās uzņēmuma daļas klientus.
82. Ja šķiet, ka varētu būt grūti atrast pircēju aktīviem, ko saņēmējs piedāvā atsavināt, tam, kolīdz tas apzinās šīs grūtības, jāapzina alternatīvi atsavināšanas pasākumi vai veicamie pasākumi saistībā ar attiecīgo tirgu vai tirgiem gadījumam, ja sākotnēji plānotā aktīvu atsavināšana neizdotos.

Ar rīcību saistīti pasākumi

83. Ar rīcību saistīto pasākumu mērķis ir nodrošināt, ka atbalstu izmanto vienīgi tam, lai finansētu ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanu, un tas netiek nepamatoti izmantots, lai uzturētu nopietnus un pastāvīgus tirgus struktūras kropļojumus vai aizsargātu saņēmēju no veselīgas konkurences.
84. Lai novērstu strukturālo pasākumu ietekmes apdraudēšanu, visos gadījumos jāveic turpmāk minētie ar rīcību saistītie pasākumi, un tie principā ir jānosaka uz visu pārstrukturēšanas plāna īstenošanas laiku:
- a) pārstrukturēšanas periodā saņēmējiem jāatturas no daļu/akciju iegādāšanās citos uzņēmumos, izņemot gadījumus, kad tas ir absolūti nepieciešams saņēmēja ilgtermiņa dzīvotspējas nodrošināšanai. Tā mērķis ir nodrošināt, ka atbalstu izmanto, lai atjaunotu dzīvotspēju, nevis finansētu ieguldījumus vai paplašinātu saņēmēja klātbūtni esošajā tirgū vai jaunos tirgos. Pēc paziņošanas par šādu iegādi Komisija to var apstiprināt kā daļu no pārstrukturēšanas plāna;
 - b) saņēmējiem savu produktu un pakalpojumu tirgvedībā jāatturas no valsts atbalsta kā konkurences priekšrocības publiskošanas.
85. Izņēmuma apstākļos var būt nepieciešams likt saņēmējiem atturēties no iesaistīšanās komerciālā rīcībā ar mērķi strauji paplašināt savu tirgus daļu attiecībā uz konkrētiem produktiem vai ģeogrāfiskajiem tirgiem, piedāvājot nosacījumus (piemēram, attiecībā uz cenām un citiem komerciāliem nosacījumiem), ko nespēj piedāvāt konkurenti, kuri nesaņem valsts atbalstu. Šādus ierobežojumus piemēro tikai tad, ja ne ar kādu citu strukturālu vai ar rīcību saistītu līdzekli nevar pienācīgi novērst apzinātos konkurences kropļojumus un ja šāds pasākums pats neierobežotu konkurenci attiecīgajā tirgū. Piemērojot šo prasību, Komisija salīdzina saņēmēja piedāvātos nosacījumus ar nosacījumiem, ko piedāvā ticami konkurenti, kuriem ir būtiska tirgus daļa.

Tirgus atvēršanas pasākumi

86. Komisija savā vispārīgajā novērtējumā ņem vērā dalībvalsts iespējamās saistības par tādu pasākumu veikšanu no pašas dalībvalsts vai no saņēmēja puses, kuru mērķis ir sekmēt atvērtākus, stabilākus un konkurenci vairāk veicinošus tirgus, piemēram, atvieglojot ieiešanu tirgū un iziešanu no tā. Jo īpaši tas var ietvert pasākumus, kas paredz saskaņā ar Savienības tiesību aktiem atvērt citiem Savienības tirgus dalībniekiem konkrētus tirgus, kuri ir tieši vai netieši saistīti ar saņēmēja darbībām. Šādas iniciatīvas var aizstāt citus konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumus, kas parasti jāveic saņēmējam.

3.6.2.2. Konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumu kalibrēšana

87. Konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumiem jābūt vērstiem gan uz bezrūpīgas rīcības riskiem, gan iespējamām kropļojumiem tirgos, kuros darbojas saņēmējs. Šo pasākumu apjoms ir atkarīgs no vairākiem faktoriem, kuru vidū cita starpā ir šādi: atbalsta apjoms un raksturs un tā piešķiršanas nosacījumi un apstākļi; saņēmēja lielums⁽⁴³⁾ un relatīvais nozīmīgums tirgū un attiecīgā tirgus iezīmes; apmērs, kādā pēc pašu ieguldījuma un sloga sadales pasākumu īstenošanas saglabājas bezrūpīgas rīcības riski.
88. Konkrētāk, atbalsta apjomu (attiecīgā gadījumā izmantojot aproksimācijas) un raksturu Komisija novērtē gan absolūtā izteiksmē, gan attiecībā pret saņēmēja aktīviem un tirgus kopējo apjomu.
89. Attiecībā uz saņēmēja lielumu un relatīvo nozīmīgumu tā tirgos pirms un pēc pārstrukturēšanas Komisija novērtē ietekmi, kāda atbalstam varētu būt uz šiem tirgiem, salīdzinājumā ar iespējamo rezultātu situācijā bez valsts atbalsta. Lai nodrošinātu efektīvas konkurences saglabāšanu, pasākumus pielāgo attiecīgā tirgus īpatnībām⁽⁴⁴⁾.
90. Attiecībā uz bezrūpīgas rīcības riskiem Komisija novērtē arī pašu ieguldījuma un sloga sadales apmēru. Ja pašu ieguldījuma un sloga sadales apmērs ir lielāks nekā prasīts 3.5.2. iedaļā un tādējādi ierobežo atbalsta apjomu un bezrūpīgas rīcības riskus, tas var nozīmēt mazāku apmēru, kādā jāveic konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumi.
91. Tā kā pārstrukturēšanas darbības var apdraudēt iekšējā tirgus darbību, pozitīvi tiek vērtēti tādi konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumi, kas palīdz nodrošināt to, ka valstu tirgi paliek atvērti konkurencei.
92. Konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumi nedrīkst apdraudēt saņēmēja dzīvotspējas atjaunošanas izredzes, kas var notikt gadījumā, ja pasākuma īstenošana ir ļoti dārga vai ja izņēmuma gadījumos, ko attiecīgā dalībvalsts pienācīgi pamatojusi, šie pasākumi samazinātu saņēmēja darbību tādā mērā, ka tiktu apdraudēta tā dzīvotspējas atjaunošana, un tāpat tos nedrīkst veikt uz patērētāju un konkurentu rēķina.
93. Atbalsts, kas sedz pārstrukturēšanas sociālās izmaksas, kuras minētas 32.–35. punktā, skaidri jānorāda pārstrukturēšanas plānā, jo konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumu apmēra noteikšanā neņem vērā atbalstu sociāliem pasākumiem, ko veic vienīgi štatu samazināšanas dēļ atlaisto darbinieku labā. Kopīgo interešu labad Komisija pārstrukturēšanas plāna kontekstā raugās, lai pārstrukturēšanas sociālā ietekme citās dalībvalstīs ārpus tās valsts, kas piešķir atbalstu, būtu minimāla.

3.6.3. Iepriekšēja nelikumīga atbalsta saņēmēji

94. Ja grūtībās nonākušam uzņēmumam iepriekš sniegts nelikumīgs atbalsts, par ko Komisija ir pieņēmusi negatīvu lēmumu ar rīkojumu par atbalsta atgūšanu, un atgūšana nav notikusi, tādējādi pārkāpjot Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999⁽⁴⁵⁾ 14. pantu, tad, saskaņā ar šīm pamatnostādnēm novērtējot jebkādu atbalstu, ko gatavojas piešķirt tam pašam uzņēmumam, ņem vērā, pirmkārt, vecā un jaunā atbalsta kumulatīvo ietekmi un, otrkārt, to, ka vecais atbalsts nav atmaksāts⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴³⁾ Šajā saistībā Komisija var ņemt vērā arī to, vai saņēmējs ir vidējs vai liels uzņēmums.

⁽⁴⁴⁾ Jo īpaši var tikt ņemts vērā koncentrācijas līmenis, jaudas ierobežojumi, ienesīguma līmenis un šķēršļi ieiešanai tirgū un darbības paplašināšanai.

⁽⁴⁵⁾ Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

⁽⁴⁶⁾ Spriedums lietā C-355/95 P, *Textilwerke Deggendorf*/Komisija un citi, 1997, *Recueil*, I-2549. lpp.

3.6.4. Atbalsta apstiprināšanas īpašie nosacījumi

95. Komisija var noteikt jebkādus nosacījumus un saistības, ko tā uzskata par vajadzīgiem, lai nodrošinātu, ka atbalsts nekropļo konkurenci tādā mērā, ka tas būtu pretrunā kopīgām interesēm, ja attiecīgā dalībvalsts nav apņēmusies pieņemt šādus noteikumus. Piemēram, tā var prasīt no dalībvalsts, lai tā pati veiktu konkrētus pasākumus, uzliktu konkrētas saistības saņēmējam vai pārstrukturēšanas periodā atturētos no cita veida atbalsta sniegšanas saņēmējam.

3.7. Pārredzamība

96. Dalībvalstīm ir jānodrošina, ka valsts atbalstam veltītā valsts vai reģionāla līmeņa tīmekļa vietnē tiek publicēta šāda informācija:

- apstiprinātās atbalsta shēmas vai individuālā atbalsta piešķiršanas lēmuma un tā īstenošanas noteikumu pilns teksts vai saite uz to,
- atbalsta piešķirēja(-as) iestāde(-es),
- individuālo saņēmēju vārdi vai nosaukumi, katram saņēmējam piešķirtā atbalsta veids un summa, piešķiršanas datums, uzņēmuma veids (MVU/liels uzņēmums), saņēmēja atrašanās vietas reģions (NUTS II līmenī) un saņēmēja darbības galvenā ekonomikas nozare (NACE grupu līmenī) ⁽⁴⁷⁾.

No šīs prasības var atbrīvot, ja individuālais atbalsts ir mazāks par EUR 500 000 (EUR 60 000 saņēmējiem, kuri darbojas primārās lauksaimnieciskās ražošanas nozarē). Attiecībā uz shēmām nodokļu atvieglojumu veidā informāciju par individuālā atbalsta summām ⁽⁴⁸⁾ var norādīt pa šādiem diapazoniem (miljonos EUR): [0,06–0,5] (saņēmējiem, kuri darbojas primārās lauksaimnieciskās ražošanas nozarē); [0,5–1]; [1–2]; [2–5]; [5–10]; [10–30]; [30 un vairāk].

Šī informācija jāpublicē pēc tam, kad ir pieņemts lēmums par atbalsta piešķiršanu, tā jāglabā vismaz 10 gadus, un tai ir bez ierobežojumiem jābūt pieejamai sabiedrībai ⁽⁴⁹⁾. Līdz 2016. gada 1. jūlijam dalībvalstīm iepriekš minētās informācijas publicēšana nav obligāta ⁽⁵⁰⁾.

4. PĀRSTRUKTURĒŠANAS ATBALSTS ATBALSTĀMAJOS APGABALOS

97. Ekonomiskā un sociālā kohēzija ir prioritārs Eiropas Savienības mērķis saskaņā ar Līguma 174. pantu, un citām politikām saskaņā ar 175. pantu ir jāveicina šā mērķa sasniegšana ⁽⁵¹⁾. Tāpēc Komisija, novērtējot pārstrukturēšanas atbalstu atbalstāmajos apgabalos, ņem vērā reģionālās attīstības vajadzības. Tomēr tas, ka grūtībās nonācis uzņēmums atrodas atbalstāmā apgabalā, nav pamats pārliekai piekāpībai attiecībā uz pārstrukturēšanas atbalstu: vidējā termiņā un ilgtermiņā uzņēmumu mākslīga atbalstīšana reģionam nepalīdz. Turklāt, lai veicinātu reģionālo attīstību, pašu reģionu interesēs ir izmantot savus resursus tā, lai ātri attīstītu darbības, kas ir dzīvotspējīgas un ilgtspējīgas. Visbeidzot, konkurences kropļojumi jāsamazina pat attiecībā uz atbalstu uzņēmumiem atbalstāmos apgabalos. Šajā kontekstā jāņem vērā arī varbūtēja negatīvā blakusietekme attiecīgajā apgabalā un citos atbalstāmajos apgabalos.

⁽⁴⁷⁾ Izņemot komercnoslēpumus un citu konfidenciālu informāciju, ja ir sniegts pietiekams pamatojums un Komisija tam ir piekritusi (Komisijas paziņojums par dienesta noslēpumu valsts atbalsta lēmumos, C (2003) 4582, OV C 297, 9.12.2003., 6. lpp.).

⁽⁴⁸⁾ Publicējamā summa ir maksimālais atļautais nodokļu atvieglojums, nevis katru gadu atskaitītā summa (piemēram, nodokļu kredīta gadījumā publicē maksimālo atļauto nodokļu kredīta summu, nevis faktisko summu, kura var būt atkarīga no apliekamajiem ienākumiem un katru gadu var mainīties).

⁽⁴⁹⁾ Šo informāciju publicē 6 mēnešu laikā no piešķiršanas dienas (vai atbalstam nodokļu atvieglojumu veidā – viena gada laikā no dienas, kad jāiesniedz nodokļu deklarācija). Nelikumīga atbalsta gadījumā dalībvalstīm būs jānodrošina, ka šī informācija tiek publicēta *ex post* vēlākais 6 mēnešu laikā no Komisijas lēmuma datuma. Informāciju dara pieejamu formātā, kas nodrošina iespēju datus meklēt, izgūt un viegli publicēt internetā, piemēram, CSV vai XML formātā.

⁽⁵⁰⁾ Nav prasīts publicēt informāciju par atbalstu, kas piešķirts līdz 2016. gada 1. jūlijam, un fiskālā atbalsta gadījumā – par atbalstu, kas pieprasīts vai piešķirts līdz 2016. gada 1. jūlijam.

⁽⁵¹⁾ Līguma 175. pantā cita starpā noteikts, ka "Savienības politikas un rīcības noteikšanu un īstenošanu, kā arī iekšējā tirgus ieviešanā, ņem vērā 174. pantā izvirzītos mērķus, kā arī veicina to sasniegšanu".

98. Tādējādi 3. nodaļā minētie kritēriji ir vienlīdz piemērojami arī atbalstāmajiem apgabaliem, pat ja tiek ņemtas vērā reģionālās attīstības vajadzības. Ja vien noteikumos par valsts atbalstu konkrētajā nozarē nav noteikts citādi, Komisija atbalstāmajos apgabalos 3.6.2. iedaļas noteikumus par konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumiem tomēr piemēro tādā veidā, lai ierobežotu negatīvu sistēmisko ietekmi uz reģionu. Tas jo īpaši var nozīmēt mazāk stingras prasības attiecībā uz jaudas vai tirgus daļas samazināšanu. Šādos gadījumos tiks ievērots nošķirums starp apgabaliem, kas var saņemt reģionālo atbalstu saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu, un apgabaliem, kas to var saņemt saskaņā ar 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, lai ņemtu vērā to, ka pirmajos no šiem minētajiem apgabaliem reģionālās problēmas ir smagākas. Ja tas nepieciešams atbalstāmo apgabalu īpašo apstākļu dēļ, piemēram, ja saņēmējam ir īpašas grūtības piesaistīt jaunu tirgus finansējumu tāpēc, ka tas atrodas atbalstāmajā apgabalā, Komisija saskaņā ar 64. punktu var apstiprināt ieguldījumu, kas ir mazāks par 50 % no pārstrukturēšanas izmaksām.

5. ATBALSTS GRŪTĪBĀS NONĀKUŠIEM VTNP SNIEDZĒJIEM

99. Novērtējot valsts atbalstu grūtībās nonākušiem VTNP sniedzējiem, Komisija ņem vērā VTNP konkrētās īpatnības un jo īpaši nepieciešamību nodrošināt pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību saskaņā ar Līguma 106. panta 2. punktu.
100. VTNP sniedzējiem valsts atbalsts var būt nepieciešams, lai turpinātu sniegt VTNP ar tādiem nosacījumiem, kas ir saderīgi ar to ilgtermiņa dzīvotspēju. Tāpēc 47. punkta nolūkā ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana jo īpaši var tikt balstīta uz pieņēmumu, ka valsts atbalsts, kas atbilst saderības prasībām, kuras noteiktas VTNP nostādņēs⁽⁵²⁾, VTNP lēmumā⁽⁵³⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1370/2007⁽⁵⁴⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1008/2008⁽⁵⁵⁾ un Aviācijas pamatnostādnēs⁽⁵⁶⁾ vai Padomes Regulā (EEK) Nr. 3577/92⁽⁵⁷⁾ un Jūras transporta pamatnostādnēs⁽⁵⁸⁾, aizvien būs pieejams visā tāda pilnvarojuma darbības laikā, kas noslēgts pirms pārstrukturēšanas vai tās laikā.
101. Novērtējot atbalstu grūtībās nonākušiem VTNP sniedzējiem saskaņā ar šīm pamatnostādnēm, Komisija ņem vērā visu valsts atbalstu, ko ir saņēmis attiecīgais pakalpojumu sniedzējs, tostarp kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistībām. Tomēr, tā kā VTNP sniedzēji lielu daļu no saviem parastajiem ienākumiem var gūt no kompensācijas par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, šādā veidā noteiktais kopējais atbalsta apjoms var būt ļoti liels salīdzinājumā ar saņēmēja lielumu un var tikt pārspīlēti novērtēts valsts sloga saistībā ar saņēmēja pārstrukturēšanu. Tāpēc, nosakot 3.5.2.1. iedaļā prasīto pašu ieguldījumu, Komisija neņem vērā kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, kas atbilst saderības prasībām saskaņā ar VTNP nostādņēm, VTNP lēmumu, Regulu (EK) Nr. 1370/2007, Regulu (EK) Nr. 1008/2008 un Aviācijas pamatnostādnēm vai Padomes Regulu (EEK) Nr. 3577/92 un Jūras transporta pamatnostādnēm.
102. Ja aktīvi ir nepieciešami VTNP sniegšanai, tad, nosakot konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumus saskaņā ar 3.6.2. iedaļu, nebūtu racionāli prasīt šo aktīvu atsavināšanu. Šādos gadījumos Komisija var pieprasīt veikt alternatīvus pasākumus, lai nodrošinātu, ka konkurence netiek kropļota tādā mērā, ka tas būtu pretrunā kopīgām interesēm, jo īpaši pēc iespējas ātrāk ieviest taisnīgu konkurenci attiecībā uz konkrēto VTNP.

⁽⁵²⁾ Komisijas paziņojums "Eiropas Savienības nostādnes par valsts atbalstu, ko piešķir kā kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu (2011)" (OV C 8, 11.1.2012., 15. lpp.).

⁽⁵³⁾ Komisijas 2011. gada 20. decembra Lēmums 2012/21/ES par Līguma par Eiropas Savienības darbību 106. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV L 7, 11.1.2012., 3. lpp.).

⁽⁵⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra Regula (EK) Nr. 1370/2007 par sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumiem, izmantojot dzelzceļu un autoceļus, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1191/69 un Padomes Regulu Nr. 1107/70 (OV L 315, 3.12.2007., 1. lpp.).

⁽⁵⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 24. septembra Regula (EK) Nr. 1008/2008 par kopīgiem noteikumiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai Kopienā (OV L 293, 31.10.2008., 3. lpp.), 16., 17. un 18. pants.

⁽⁵⁶⁾ Komisijas paziņojums "Pamatnostādnes par valsts atbalstu lidostām un aviokompānijām" (OV C 99, 4.4.2014., 3. lpp.).

⁽⁵⁷⁾ Padomes 1992. gada 7. decembra Regula (EEK) Nr. 3577/92, ar ko piemēro principu, kurš paredz jūras transporta pakalpojumu sniegšanas brīvību dalībvalstīs (OV L 364, 12.12.1992., 7. lpp.).

⁽⁵⁸⁾ Komisijas Paziņojums C (2004) 43 "Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu jūras transportam" (OV C 13, 17.1.2004., 3. lpp.).

103. Ja VTNP sniedzējs nespēj ievērot šo pamatnostādņu nosacījumus, attiecīgo atbalstu nevar uzskatīt par saderīgu. Tomēr Komisija šādos gadījumos var atļaut atbalsta izmaksāšanu tādā apmērā, kāds nepieciešams VTNP nepārtrauktības nodrošināšanai, līdz attiecīgā pakalpojuma sniegšanai pilnvaro jaunu sniedzēju. Komisija atbalstu apstiprina vienīgi tad, ja attiecīgā dalībvalsts ar objektīvu pamatojumu pierāda, ka atbalsta apjoms un ilgums ir stingri ierobežoti tādā mērā, kāds nepieciešams, lai pilnvarotu jaunu pakalpojuma sniedzēju.

6. ATBALSTA SHĒMAS NELIELIEM ATBALSTA APJOMIEM UN SAŅĒMĒJIEM

6.1. Vispārīgie nosacījumi

104. Ja dalībvalstis vēlas atbalstu saskaņā ar šīm pamatnostādnēm sniegt MVU vai nelieliem valsts uzņēmumiem, šāds atbalsts parasti būtu jāpiešķir saskaņā ar shēmām. Shēmu izmantošana palīdz ierobežot konkurences kropļojumus, kas saistīti ar bezrūpīgas rīcības risku, jo dod dalībvalstij iespēju skaidri iepriekš paredzēt noteikumus, saskaņā ar kuriem tā var lemt par atbalsta piešķiršanu grūtībās nonākušiem uzņēmumiem.
105. Shēmās jānorāda maksimālais atbalsta apjoms, ko var piešķirt vienam uzņēmumam glābšanas atbalsta, pārstrukturēšanas atbalsta vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalsta sniegšanas procesā, tostarp tad, ja plāns tiek grozīts. Maksimālais atbalsta kopapjoms, ko var piešķirt vienam uzņēmumam, nedrīkst pārsniegt EUR 10 miljonus, ietverot atbalstu, kas iegūts no citiem avotiem vai saskaņā ar citām shēmām.
106. Kaut arī šo shēmu saderību vispārīgi novērtē, ņemot vērā 3., 4. un 5. nodaļā paredzētos nosacījumus, ir lietderīgi attiecībā uz noteiktiem aspektiem paredzēt vienkāršotus nosacījumus, lai dalībvalstis minētos nosacījumus varētu piemērot, nevēršoties pie Komisijas, un lai samazinātu slogu, ko MVU un nelieliem valsts uzņēmumiem rada prasītās informācijas sniegšana. Tā kā attiecīgās atbalsta summas un saņēmēji ir nelieli, Komisija uzskata, ka šajos gadījumos nopietnu konkurences kropļojumu iespēja ir mazāka. Tāpēc 3., 4. un 5. nodaļas noteikumus šādām shēmām piemēro *mutatis mutandis*, izņemot, ja 6.2., 6.3., 6.4. un 6.5. iedaļā ir paredzēts citādi. Šajā nodaļā ir ietverti arī noteikumi par pārstrukturēšanas pagaidu atbalstu un par shēmu ilgumu un novērtēšanu.

6.2. Kopīgu interešu mērķis

107. Kaut arī ir maz ticams, ka atsevišķa MVU ⁽⁵⁹⁾ iziešana no tirgus radītu sociālās grūtības vai tirgus nepilnības tādā apmērā, kāds paredzēts 44. punktā, attiecībā uz MVU pastāv lielākas bažas, ka var tikt iznīcinātas vērtības, ja tādiem MVU, kuri spētu veikt pārstrukturēšanu, lai atjaunotu savu ilgtermiņa dzīvotspēju, šāda iespēja tiek liegta to likviditātes problēmu dēļ. Tāpēc attiecībā uz atbalsta piešķiršanu saskaņā ar shēmām pietiek, ja dalībvalsts nosaka, ka saņēmēja iziešana no tirgus, visticamāk, radītu sociālās grūtības vai tirgus nepilnību, konkrēti:

- a) novatoriska MVU vai MVU ar augstu izaugsmes potenciālu iziešana no tirgus varētu radīt negatīvas sekas;
- b) uzņēmuma ar spēcīgu saikni ar citiem vietējiem vai reģiona uzņēmumiem, jo īpaši citiem MVU, iziešana no tirgus varētu radīt negatīvas sekas;
- c) kredīttirgu nepilnība vai šo tirgu negatīvi stimuli izraisītu citādi dzīvotspējīga uzņēmuma maksātnespēju; vai
- d) rastos līdzīgas grūtību situācijas, ko attiecīgais saņēmējs pienācīgi pamatojis.

108. Atkāpjoties no 50. punkta, saskaņā ar shēmām piešķirta atbalsta saņēmējiem nav jāiesniedz tirgus apsekojums.

⁽⁵⁹⁾ 6. nodaļas vajadzībām termins "MVU" ietver nelielus valsts uzņēmumus.

6.3. Piemērotība

109. Prasību, kas paredzēta 55. punkta d) apakšpunktā, uzskata par ievērotu, ja glābšanas atbalsts ir piešķirts uz laiku, kas nepārsniedz sešus mēnešus, kuru laikā jāveic saņēmēja stāvokļa analīze. Līdz minētā perioda beigām:

- a) dalībvalstij jāapstiprina pārstrukturēšanas vai likvidācijas plāns vai
- b) saņēmējam jāiesniedz vienkāršots pārstrukturēšanas plāns saskaņā ar 115. punktu, vai
- c) aizdevumam jābūt atmaksātam vai garantijai jābūt izbeigtai.

110. Atkāpjoties no 57. punkta, dalībvalstīm nav jānovērtē, vai saskaņā ar 56. punktu noteiktā atbildība ir atbilstīgs atsaucis rādītājs.

6.4. Atbalsta samērīgums/līdz minimumam ierobežots atbalsts

111. Atkāpjoties no 64. punkta, dalībvalstis pašu ieguldījumu var uzskatīt par pietiekamu, ja tas atbilst vismaz 40 % no pārstrukturēšanas izmaksām attiecībā uz vidējiem uzņēmumiem un 25 % no pārstrukturēšanas izmaksām attiecībā uz maziem uzņēmumiem.

6.5. Negatīvā ietekme

112. Dalībvalstij, kura plāno piešķirt glābšanas atbalstu, pārstrukturēšanas atbalstu vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalstu, jāpārbauda, vai ir ievērots 3.6.1. iedaļā paredzētais princips "vienreiz un pēdējoreiz". Šajā nolūkā dalībvalstij jānosaka, vai attiecīgais uzņēmums jau iepriekš ir saņēmis glābšanas atbalstu, pārstrukturēšanas atbalstu vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalstu, tostarp šāda veida atbalstu, kas piešķirts pirms šo pamatnostādņu spēkā stāšanās dienas, vai nepaziņotu atbalstu. Ja tā ir un ja pagājis mazāk nekā 10 gadu ⁽⁶⁰⁾ kopš glābšanas vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalsta piešķiršanas, pārstrukturēšanas perioda beigām vai pārstrukturēšanas plāna īstenošanas apstādināšanas (ņemot vērā visnesenāko no šiem notikumiem), papildu glābšanas, pārstrukturēšanas vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalstu nedrīkst piešķirt, izņemot:

- a) ja pārstrukturēšanas pagaidu atbalsts seko glābšanas atbalstam un ietilpst vienotā pārstrukturēšanas procesā;
- b) ja pārstrukturēšanas atbalsts seko glābšanas atbalstam vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalstam un ietilpst vienotā pārstrukturēšanas procesā;
- c) ja glābšanas atbalsts vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalsts ir piešķirts saskaņā ar šīm pamatnostādņēm un pēc šā atbalsta nav sekojis pārstrukturēšanas atbalsts, ja:
 - i) laikā, kad tika piešķirts attiecīgais atbalsts saskaņā ar šīm pamatnostādņēm, varēja pamatoti uzskatīt, ka saņēmējs ilgtermiņā būs dzīvotspējīgs, un
 - ii) vajadzība pēc jauna glābšanas, pārstrukturēšanas vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalsta rodas ne mazāk kā pēc pieciem gadiem sakarā ar neparedzētiem apstākļiem, par ko saņēmējs nav atbildīgs;
- d) ārkārtas un neparedzētu apstākļu gadījumā, par ko saņēmējs nav atbildīgs.

113. Konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumi var nesamērīgi ietekmēt mazos uzņēmumus, jo īpaši ņemot vērā šādu pasākumu īstenošanas slogu. Tāpēc, atkāpjoties no 76. punkta, dalībvalstīm šādi pasākumi maziem uzņēmumiem nav jāpiemēro, izņemot gadījumus, kad noteikumos par valsts atbalstu konkrētā nozarē ir noteikts citādi. Tomēr mazi uzņēmumi pārstrukturēšanas periodā parasti nedrīkst palielināt savu jaudu.

⁽⁶⁰⁾ Attiecībā uz primārās lauksaimnieciskās ražošanas nozari – pieci gadi.

6.6. Pārstrukturēšanas pagaidu atbalsts

114. Atsevišķos gadījumos uzņēmums var spēt īstenot pārstrukturēšanu bez pārstrukturēšanas atbalsta, ja tas var saņemt likviditātes atbalstu ilgāku laiku, nekā tas ir pieejams saskaņā ar glābšanas atbalsta noteikumiem. Dalībvalstis atbilstoši turpmāk paredzētajiem nosacījumiem var ieviest shēmas, ar kurām likviditātes atbalstu atļauj ilgāk nekā uz sešiem mēnešiem ("pārstrukturēšanas pagaidu atbalsts").
115. Pārstrukturēšanas pagaidu atbalstam jāatbilst šādiem nosacījumiem:
- a) atbalstam jābūt aizdevumu garantiju vai aizdevumu veidā;
 - b) aizdevuma finanšu izmaksām vai – aizdevuma garantiju gadījumā – garantētā aizdevuma kopējām finanšu izmaksām, ieskaitot aizdevuma procentu likmi un garantijas prēmiju, jāatbilst 116. punktam;
 - c) pārstrukturēšanas pagaidu atbalstam jāatbilst šo pamatnostādņu 3. nodaļas noteikumiem, ievērojot šajā nodaļā paredzētos pielāgojumus;
 - d) pārstrukturēšanas pagaidu atbalstu var piešķirt uz ilgākais 18 mēnešiem (no šā perioda attiecīgā gadījumā jāatņem tieši pirms tam sniegtā glābšanas atbalsta periods). Līdz minētā perioda beigām:
 - i) dalībvalstij jāapstiprina pārstrukturēšanas plāns, kā paredzēts 55. punkta d) apakšpunkta ii) punktā, vai likvidācijas plāns, vai
 - ii) aizdevumam jābūt atmaksātam vai garantijai jābūt izbeigtai;
 - e) ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no pirmā maksājuma veikšanas saņēmējam (no šā perioda attiecīgā gadījumā jāatņem tieši pirms tam sniegtā glābšanas atbalsta periods) dalībvalstij jāapstiprina vienkāršots pārstrukturēšanas plāns. Šajā plānā nav noteikti jābūt visiem 47.–52. punktā minētajiem elementiem, bet vismaz jānorāda darbības, kas saņēmējam jāveic, lai atjaunotu tā ilgtermiņa dzīvotspēju bez valsts atbalsta.
116. Pārstrukturēšanas pagaidu atbalsta atlīdzības likme nedrīkst būt mazāka par atsauces likmi, kas Komisijas paziņojumā par atsauces likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu noteikta vājiem uzņēmumiem, kuri piedāvā parastu nodrošinājuma līmeni (pašlaik 1 gada IBOR likme plus 400 bāzes punkti) ⁽⁶¹⁾. Lai stimulētu atbalsta izmantojuma izbeigšanu, likme pēc 12 mēnešiem no pirmā maksājuma veikšanas saņēmējam (no šā perioda attiecīgā gadījumā jāatņem tieši pirms tam sniegtā glābšanas atbalsta periods) jāpalielina par vismaz 50 bāzes punktiem.
117. Pārstrukturēšanas pagaidu atbalstam jābūt ierobežotam līdz apjomam, kas ir nepieciešams, lai saņēmējs varētu turpināt darbību 18 mēnešus; nosakot šo apjomu, ņem vērā I pielikumā noteiktās formulas rezultātu; atbalstu, kas pārsniedz šā aprēķina rezultātu, var piešķirt vienīgi tad, ja tas ir pienācīgi pamatots ar iesniegtu likviditātes plānu, kurā uzskaitītas saņēmēja likviditātes vajadzības turpmākajos 18 mēnešos.
- 6.7. Ilgums un novērtēšana**
118. Komisija var pieprasīt dalībvalstīm ierobežot konkrētu shēmu darbības ilgumu (parasti uz laikposmu līdz četriem gadiem vai mazāk) un veikt šo shēmu novērtējumu.
119. Novērtējums ir nepieciešams attiecībā uz shēmām, kuru potenciāli radītie izkropļojumi ir īpaši lieli, tas ir, shēmām, kuras varētu būtiski ierobežot konkurenci, ja to īstenošana netiek laikus pārskatīta.

⁽⁶¹⁾ Skatīt 34. zemsvītras piezīmi.

120. Ņemot vērā attiecīgos mērķus un lai dalībvalstīm neradītu nesamērīgu slogu saistībā ar nelieliem atbalsta projektiem, minēto pienākumu attiecina vienīgi uz atbalsta shēmām ar lielu budžetu vai jaunām iezīmēm vai tad, ja ir paredzamas būtiskas pārmaiņas tirgū, tehnoloģijās vai regulējumā. Novērtējums jāveic no valsts atbalsta piešķiršanas iestādes neatkarīgam ekspertam, pamatojoties uz kopēju metodiku⁽⁶²⁾, un tas ir jāpublisko. Novērtējums jāiesniedz Komisijai laikus, lai varētu izvērtēt atbalsta shēmas iespējamo pagarināšanu, un jebkurā gadījumā pēc shēmas darbības beigām. Šā novērtējuma konkrēto tvērumu un veikšanas kārtību nosaka lēmumā, ar ko apstiprina atbalsta pasākumu. Ja pēc tam tiek īstenots atbalsta pasākums ar līdzīgu mērķi, tajā jāņem vērā minētā novērtējuma rezultāti.

7. PROCEDŪRAS

7.1. Glābšanas atbalsta paātrinātā procedūra

121. Ciktāl iespējams, Komisija attiecībā uz glābšanas atbalstu centīsies pieņemt lēmumu viena mēneša laikā, ja šis atbalsts atbilst visiem 3. nodaļā paredzētajiem nosacījumiem un šādām kumulatīvām prasībām:

- a) glābšanas atbalsts nepārsniedz summu, kas izriet no I pielikumā norādītās formulas, un nepārsniedz EUR 10 miljonus;
- b) atbalsts netiek piešķirts 72. punkta b) vai c) apakšpunktā minētajās situācijās.

7.2. Procedūras attiecībā uz pārstrukturēšanas plāniem

7.2.1. Pārstrukturēšanas plāna īstenošana

122. Saņēmējam pilnībā jāīsteno pārstrukturēšanas plāns un jāizpilda visas citas saistības, kas paredzētas Komisijas lēmumā, ar kuru atļauj piešķirt atbalstu. Plāna neīstenošanu kādā aspektā vai pārējo saistību nepildīšanu Komisija uzskata par atbalsta ļaunprātīgu izmantošanu, neskarot Regulas (EK) Nr. 659/1999 23. pantu vai iespēju celt prasību Tiesā saskaņā ar Līguma 108. panta 2. punkta otro daļu.

123. Ja pārstrukturēšanas darbības ilgst vairākus gadus un paredz ievērojamu atbalsta apjomu, Komisija var prasīt, lai pārstrukturēšanas atbalsta izmaksa tiktu sadalīta vairākos maksājumos un katrs maksājums tiktu veikts tikai tad, ja:

- a) pirms katra maksājuma ir iegūts apliecinājums par katra pārstrukturēšanas plāna posma apmierinošu īstenojumu saskaņā ar plānoto grafiku; vai
- b) pēc plāna apmierinoša īstenojuma pārbaudes pirms katra maksājuma ir saņemts Komisijas apstiprinājums.

7.2.2. Pārstrukturēšanas plāna grozījumi

124. Apstiprināta pārstrukturēšanas atbalsta gadījumā attiecīgā dalībvalsts pārstrukturēšanas periodā var lūgt Komisiju piekrist izmaiņām pārstrukturēšanas plānā un atbalsta apjomā. Komisija var atļaut izmaiņas, ja tās atbilst šādiem nosacījumiem:

- a) grozītajam plānam joprojām jāļauj pieņemtamā termiņā atjaunot uzņēmuma dzīvotspēju;
- b) ja tiek palielinātas pārstrukturēšanas izmaksas, attiecīgi jāpalielinās pašu ieguldījums;
- c) ja tiek palielināts atbalsta apjoms, konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumiem jābūt plašākiem nekā sākotnēji noteiktajiem;

⁽⁶²⁾ Komisija var noteikt šādu kopējo metodiku.

d) ja ierosinātie konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumi ir ierobežotāki nekā sākotnēji noteiktie, attiecīgi jāsamazina atbalsta apjoms;

e) jaunā konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumu ieviešanas grafika īstenošanu var salīdzinājumā ar sākotnēji pieņemto grafiku aizkavēt vienīgi tādu iemeslu dēļ, kurus saņēmējs un dalībvalsts nespēj ietekmēt; pretējā gadījumā attiecīgi jāsamazina atbalsta apjoms.

125. Ja tiek atviegloti Komisijas uzliktie nosacījumi vai dalībvalsts saistības, attiecīgi jāsamazina atbalsta apjoms vai jāuzliek citi nosacījumi.

126. Ja attiecīgā dalībvalsts apstiprinātā pārstrukturēšanas plānā ievieš izmaiņas, par to attiecīgi neinformējot Komisiju, vai ja saņēmējs atkāpjas no apstiprinātā pārstrukturēšanas plāna, Komisija sāk procedūru saskaņā ar Līguma 108. panta 2. punktu, kā paredzēts Regulas (EK) Nr. 659/1999 16. pantā (atbalsta ļaunprātīga izmantošana), neskarot Regulas (EK) Nr. 659/1999 23. pantu un iespēju celt prasību Tiesā saskaņā ar Līguma 108. panta 2. punkta otro daļu.

7.2.3. *Nepieciešamība paziņot Komisijai par atbalstu, ko saņēmējam piešķir pārstrukturēšanas periodā*

127. Ja pārstrukturēšanas atbalstu izskata saskaņā ar šīm pamatnostādņēm, cita atbalsta piešķiršana pārstrukturēšanas periodā, pat tad, ja tas notiek saskaņā ar jau atļautu shēmu, var ietekmēt Komisijas novērtējumu attiecībā uz konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumu nepieciešamo apmēru.

128. Tāpēc paziņojumos par pārstrukturēšanas atbalstu jānorāda viss pārējais jebkāda veida atbalsts, ko pārstrukturēšanas periodā plāno piešķirt saņēmējam, ja vien uz to neattiecas *de minimis* noteikums vai atbrīvojuma regulas. Komisija minēto atbalstu ņem vērā pārstrukturēšanas atbalsta novērtējumā.

129. Par visu pārstrukturēšanas periodā faktiski piešķirto atbalstu, tostarp atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar apstiprinātu shēmu, individuāli jāpaziņo Komisijai, ja tā nebija par to informēta tad, kad pieņēma lēmumu par pārstrukturēšanas atbalstu.

130. Komisija nodrošina to, ka atbalsta piešķiršanā saskaņā ar apstiprinātām shēmām netiek apietas šo pamatnostādņu prasības.

8. ZIŅOJUMU SNIEGŠANA UN UZRAUDZĪBA

131. Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 659/1999 un Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulu (EK) Nr. 794/2004⁽⁶³⁾ dalībvalstīm ir jāiesniedz Komisijai gada ziņojumi. Šos ikgadējos ziņojumus publicē Komisijas tīmekļa vietnē.

132. Pieņemot lēmumu saskaņā ar šīm pamatnostādņēm, Komisija attiecībā uz piešķirto atbalstu var uzlikt papildu ziņojumu sniegšanas pienākumus, lai varētu pārbaudīt, vai ir ievērots lēmums, ar kuru apstiprināts attiecīgais atbalsta pasākums. Konkrētos gadījumos Komisija var prasīt iecelt uzraudzības pilnvaroto vai atsavināšanas pilnvaroto, vai abus, lai nodrošinātu atbilstību visiem atbalsta apstiprināšanas nosacījumiem un saistībām.

9. ATTIECĪGIE PASĀKUMI SAKAŅĀ AR LESD 108. PANTA 1. PUNKTU

133. Komisija saskaņā ar Līguma 108. panta 1. punktu ierosina dalībvalstīm vajadzības gadījumā grozīt pastāvošās atbalsta shēmas, lai vēlākais līdz 2015. gada 1. februārim panāktu to atbilstību šīm pamatnostādņēm. Komisija turpmākās shēmas atļauj ar nosacījumu, ka ir ievēroti minētie noteikumi.

⁽⁶³⁾ Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/2004, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

134. Dalībvalstis tiek aicinātas paust skaidru beznosacījumu piekrišanu 133. punktā ierosinātajiem attiecīgajiem pasākumiem divu mēnešu laikā no dienas, kurā šis pamatnostādnes publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Ja kāda dalībvalsts nebūs atbildējusi, Komisija uzskatīs, ka attiecīgā dalībvalsts ierosinātajiem pasākumiem nepiekrīt.

10. PIEMĒROŠANAS DATUMS UN ILGUMS

135. Komisija šīs pamatnostādnes piemēro no 2014. gada 1. augusta līdz 2020. gada 31. decembrim.
136. Paziņojumus, ko Komisija reģistrē līdz 2014. gada 1. augustam, izskata saskaņā ar tiem kritērijiem, kas ir spēkā paziņošanas brīdī.
137. Ja glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalsts pilnībā vai daļēji ir piešķirts pēc šo pamatnostādņu publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* bez Komisijas atļaujas un tādējādi pārkāpj Līguma 108. panta 3. punktu, Komisija tā saderību ar iekšējo tirgu izskata saskaņā ar šīm pamatnostādnēm.
138. Visos pārējos gadījumos tā šo izskatīšanu veic, pamatojoties uz pamatnostādnēm, kas bija piemērojamas atbalsta piešķiršanas laikā.
139. Neskarot 136., 137. un 138. punkta noteikumus, Komisija, izskatot atbalstu grūtībās nonākušiem VTNP sniedzējiem, no 2014. gada 1. augusta piemēro 5. nodaļas noteikumus neatkarīgi no tā, kad par šo atbalstu ir paziņots vai kad tas ir piešķirts.
140. Ja Komisija atbilstoši VTNP nostādņu 9. punktam saskaņā ar šīm pamatnostādnēm izskata atbalstu, kas līdz 2012. gada 31. janvārim piešķirts grūtībās nonākušam VTNP sniedzējam, tā šo atbalstu uzskata par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja tas atbilst VTNP nostādņu noteikumiem, izņemot 9., 14., 19., 20., 24., 39. un 60. punktu.
-

I PIELIKUMS

Formula (1), ar ko aprēķina glābšanas atbalsta vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalsta maksimālo summu sešu mēnešu periodam

$$\frac{EBIT_t + depreciation_t - (working\ capital_t - working\ capital_{t-1})}{2}$$

Formula balstās uz saņēmēja darbības rezultātiem (EBIT: peļņa pirms procentiem un nodokļiem) gadā pirms atbalsta piešķiršanas/paziņošanas (apzīmēts ar t). Šai summai pieskaita nolietojumu. Tad no summas atņem izmaiņas apgrozāmajā kapitālā. Izmaiņas apgrozāmajā kapitālā aprēķina kā starpību starp apgrozāmajiem līdzekļiem un īstermiņa saistībām (2) pēdējā noslēgtajā grāmatvedības pārskata periodā. Tāpat skaidri jānorāda jebkādas rezerves peļņas līmenī, un tās nedrīkst būt ietvertas rezultātā.

Formulas mērķis ir noteikt saņēmēja negatīvo pamatdarbības naudas plūsmu gadā pirms atbalsta pieteikuma (vai pirms atbalsta piešķiršanas attiecībā uz nepaziņotu atbalstu). Pusei no šīs summas vajadzētu dot iespēju saņēmējam turpināt darbību sešus mēnešus. Tādēļ 60. punkta mērķiem formulas rezultāts jādaļa ar 2. Savukārt 117. punkta mērķiem formulas rezultāts jāreizinā ar 1,5.

Šo formulu var piemērot tikai tad, ja rezultāts ir negatīvs. Ja šīs formulas rezultāts ir pozitīvs, jāiesniedz sīks skaidrojums, kurā tiek pierādīts, ka saņēmējs ir grūtībās nonācis uzņēmums, kā definēts 20. punktā.

Piemērs:

Peļņa pirms procentiem un nodokļiem (miljoni EUR)	(12)	
Nolietojums (miljoni EUR)	2	
Bilance (miljoni EUR)	31. decembris, t	31. decembris, t-1
Apgrozāmie līdzekļi		
Nauda vai tās ekvivalenti	10	5
Debitoru parādi	30	20
Krājumi	50	45
Nākamo periodu izdevumi	20	10
Citi apgrozāmie līdzekļi	20	20
Apgrozāmie līdzekļi kopā	130	100
Īstermiņa saistības		
Kreditoru parādi	20	25
Uzkrātie izdevumi	15	10
Nākamo periodu ienākumi	5	5
Īstermiņa saistības kopā	40	40
Apgrozāmais kapitāls	90	60
Izmaiņas apgrozāmajā kapitālā	30	

(1) Lai noteiktu summu 6 mēnešiem, pie EBIT jāpieskaita nolietojums tajā pašā periodā un jāatņem izmaiņas apgrozāmajā kapitālā 2 gadu periodā (gads pirms pieteikuma un iepriekšējais gads), un to visu dala ar divi.

(2) Apgrozāmie līdzekļi: likvidie līdzekļi, debitoru parādi (klientu un debitoru rēķini), citi apgrozāmie līdzekļi un nākamo periodu izdevumi, krājumi. Īstermiņa saistības: finansiālais parāds, kreditoru parādi (piegādātāju un kreditoru rēķini) un citas īstermiņa saistības, nākamo periodu ienākumi, citas uzkrātās saistības, nodokļu saistības.

$[-12 + 2 - 30]/2 = -\text{EUR } 20 \text{ miljoni}$

Tā kā formulas iznākums ir lielāks nekā EUR 10 miljoni, nevar izmantot 121. punktā aprakstīto paātrināto procedūru. Turklāt, ja šajā piemērā glābšanas atbalsta summa pārsniedz EUR 20 miljonus vai pārstrukturēšanas pagaidu atbalsta summa pārsniedz EUR 60 miljonus, atbalsta summa ir pienācīgi jāpamato, iesniedzot likviditātes plānu, kurā uzskaitītas saņēmtā likvidu vajadzības.

II PIELIKUMS

Indikatīvs pārstrukturēšanas plāna paraugs

Šajā pielikumā sniegts indikatīvs pārstrukturēšanas plāna saturs, lai dalībvalstīm un Komisijai palīdzētu pēc iespējas efektīvāk sagatavot un izskatīt pārstrukturēšanas plānus.

Turpmāk norādītā informācija neskar pamatnostādņēs noteiktās sīkāk izstrādātās prasības attiecībā uz pārstrukturēšanas plāna saturu un citiem jautājumiem, kas attiecīgajai dalībvalstij jāpierāda.

1. Saņēmēja apraksts
 2. Tā tirgus vai to tirgu apraksts, kuros saņēmējs darbojas
 3. Pierādījumi par sociālajām grūtībām vai tirgus nepilnībām, kā novēršana ir atbalsta mērķis, un salīdzinājums ar ticamu alternatīvu scenāriju bez valsts atbalsta, pierādot, ka alternatīvā scenārija gadījumā attiecīgais mērķis vai mērķi netiktu sasniegti vai tiktu sasniegti mazākā apmērā
 4. Saņēmēja grūtību iemeslu apraksts (tostarp novērtējums par nozīmi, kāda saņēmēja darījumdarbības modeļa vai korporatīvās vadības sistēmas nepilnībām bijusi šo grūtību izraisīšanā, un apmērs, kādā no grūtībām būtu bijis iespējams izvairīties ar atbilstīgu un laicīgu vadības rīcību) un SWOT analīze
 5. Iespējamo plānu apraksts saņēmēja problēmu risināšanai un šo plānu salīdzinājums, ņemot vērā nepieciešamo valsts atbalsta apjomu un šo plānu paredzamos rezultātus
 6. Valsts iejaukšanās apraksts, katra valsts pasākuma sīks apraksts (tostarp katra pasākuma veids, apjoms un atbildība) un pierādījumi, ka izvēlētie valsts atbalsta instrumenti ir atbilstīgi problēmām, ko ar tiem paredzēts risināt
 7. Procesa apraksts vēlamā plāna īstenošanai, lai pieņemamā laikposmā (principā ne ilgāk kā triju gadu laikā) atjaunotu saņēmēja ilgtermiņa dzīvotspēju, ietverot darbību grafiku un katras darbības izmaksu aprēķinu
 8. Darījumdarbības plāns, kurā norādītas finanšu prognozes nākamajiem pieciem gadiem un pierādīta ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana
 9. Dzīvotspējas atjaunošanas pierādījumu apraksts saskaņā gan ar pamatscenāriju, gan pesimistisko scenāriju, izmantoto pieņēmumu izklāsts un pamatojums, balstoties uz tirgus apsekojumu, un jutīguma analīze
 10. Ierosinātais pašu ieguldījums un sloga sadales pasākumi
 11. Ierosinātie konkurences kropļojumu ierobežošanas pasākumi
-